

**Americké
bombardování
Česka**

Obsah

1. díl

Úvod	5
Sudety	8
Strategie bombardování	10
Bratislava (16. června 1944)	12
Dubnice nad Váhom (7. července 1944)	14
Záluží u Mostu a Chomutov (21. července 1944)	15
Pardubice (22. července 1944)	16
Dubová – Slovensko (20. srpna 1944)	18
Pardubice a Chrudim (24. srpna 1944)	19
Brno, Kuřim a Prostějov (25. srpna 1944)	21
Ostrava a Bohumín (29. srpna 1944)	23
Karlovy Vary (16. září 1944)	25
Kuchyňa a Bratislava (20. září 1944)	26
Nové Zámky - Slovensko (7. a 14. října 1944)	27
Rudá armáda (9. října 1944)	29
Plzeň (16. října 1944)	30
Cheb (23. října 1944)	31
Praha (15. listopadu 1944)	32
Brno, Břeclav, Kroměříž, Opava a Přerov (20. listopadu 1944)	33
Závěr	36

2. díl

Úvod	39
Zlín a Hodonín (20. listopadu 1944)	40
Krnov (12. prosince 1944)	43
Ústí nad Labem, Chomutov a Plzeň (16. prosince 1944)	44
Olomouc (17. prosince 1944)	45
Brno (19. prosince 1944)	46
Plzeň (20. prosince 1944)	47
Pardubice a Kolín (28. prosince 1944)	49
Kralupy nad Vltavou a Veltrusy (28. prosince 1944)	50
Jaltská konference (4. - 11. února 1945)	51
Praha (14. února 1945)	53

Tachov (14. února 1945)	59
Plzeň, Rokycany, Zbiroh (15. února 1945)	60
Cheb (14. března 1945)	61
Nové Zámky (14. března 1945)	62
Kralupy nad Vltavou a Neratovice (22. března 1945)	63
České Velenice (23. března 1945)	65
České Budějovice (23.-24. března 1945)	66
Cheb (25. března 1945)	70
Závěr	71

3. díl

Úvod	73
Praha (25. března 1945)	74
Bratislava (26. března 1945)	75
Cheb (8. dubna 1945)	76
Mariánské Lázně (15. dubna 1945)	77
Kraslice (15. dubna 1945)	78
Plzeň (17. dubna 1945)	79
Ústí nad Labem a Hněvice (17. dubna 1945)	80
Cheb (17. dubna 1945)	81
Sokolov a Karlovy Vary (17. dubna 1945)	82
Kladno (17. dubna 1945)	83
Beroun (17. dubna 1945)	85
Plzeň (18. dubna 1945)	86
Ústí nad Labem (19. dubna 1945)	87
Karlovy Vary (19. dubna 1945)	88
Cheb (20. dubna 1945)	89
Klatovy (20. dubna 1945)	90
Plzeň (25. dubna 1945)	91
Škodovy závody	93
Policejní hlášení (Plzeň)	97
Počínání Američanů v Plzni	98
Vznik OSN (25. dubna 1945)	100
Strakonice (27. dubna 1945)	101
Závěr: Nová válka?	104

1. díl

Tento dokument se zabývá spojeneckými nálety na území Československa během druhé světové války. Prozkoumává oblast Sudet, strategii bombardování a konkrétní cíle, které byly zasažené. Mezi místy, která jsou v zmiňována v jednotlivých kapitolách, jsou Bratislava, Dubnica nad Váhom, Záluží u Mostu, Chomutov, Pardubice, Dubová na Slovensku, Brno, Ostrava, Karlovy Vary, Praha, Břeclav, Kroměříž, Opava a Přerov. Dokument se zaměřuje na dopad bombardování na civilní obyvatelstvo a klade si otázky ohledně morálního aspektu těchto bojových operací.

Úvod

V některých médiích se rok co rok objevuje nutkání přepisovat historii a zásadně přeručovat fakta. To je ostatně příznačné pro transatlantickou politickou agendu ve všech oblastech společenského, vědeckého a kulturního života. 8. května si naši politici opakovaně připomínají den výročí vítězství nad nacismem a fašismem.

Zaměříme se na samotnou podstatu vítězství nad nacismem a na skutečnost, kdo vlastně byl naším osvoboditelem a kdo okupantem. Zvykli jsme si na to, že revizionističtí reformátoři a přeručovači historie nejen odhalují vlastní propastnou neschopnost, která je ve všech oblastech jejího fungování kritizovaná médii, odbornou i laickou veřejností, ale i nadále zamlčují nesmírně důležitou skutečnost. Tímto faktem je nejen záměna skutečných osvoboditelů tehdejšího Československa, ale i zastírání okupantů, agresorů a ničitelů.

Je faktem, že spojenecké jednotky osvobodily nejzápadnější část území tehdejší ČSR. Tedy asi pouze jednu desetinu celkového území ČSR. Při osvobozování českého území padlo 116 Američanů. Zbytek osvobodila Rudá armáda, přičemž zde padlo 140 000 jejich vojáků.

Ovšem působení Američanů provází řada bezohledných náletů, které stály životy tisíců našich občanů – převážně civilistů. Spojenci podnikali nálety v době, kdy už bylo jasné, že Německo válku prohraje. Spíše se zdá, že po Jaltské dohodě z 11. února 1945, a poté vyhlášení Košického vládního programu 5. dubna bylo Američanům jasné, že v ČSR žádnou fabriku nezískají, že tyto podniky budou znárodněné. Proto postupovali taktikou spálené země. Všechno, co bude zničené, nebude konkurovat západním průmyslovým podnikům. A na lidech jim nikdy nezáleželo.

O tom, že si spojenci dělali z Protektorátu na konci války obyčejnou střelnici, svědčí i řada jiných obdobných leteckých akcí v samém závěru války. Dalo by se tedy říci, že spojenci, potažmo Američané, udělali na našem území na konci války v roce 1945 více škody než užitku. Na našem území zabili při většinou nesmyslném bombardování, mnohem více českých obyvatel, než německých nacistů. Naopak s Němci Američané zacházeli jako v ruka-

vičkách. Proto snem každého německého vojáka na konci války bylo vzdát se Američanům.

Z globálnějšího hlediska jsem spolupráci Američanů a Němců pokryl v mém trojdílném dokumentu *Utajení démoni Nacismu*, ale také v mém nedávném programu *Jak Američané prali nacistické zlato*. Kdyby například Voskovec a Werich tušili, jak Američané ve skutečnosti podporovali Nacisty během druhé světové války, asi by se jim tak lehce nezpívalo právě v srdci amerického impéria.

Je logické, že Američané a Britové zasahovali i výrobní podniky, které na našem území vyráběly součásti pro německá vozidla nebo letadla, případně rafinérie syntetického benzínu. Ovšem zásadní bylo, že to většinou odnesly české obytné budovy a civilní oblasti. O tisících mrtvých ani nemluvě.

Úkolem a cílem tohoto trojdílného dokumentu není hodnocení celkových ztrát, které Američané a Britové způsobili českému obyvatelstvu. Ať materiálně tak i na tisících lidských životů. Ostatně nálety Američanů na našem území nepřinesly rozčarování pouze u civilistů. Dokonce odbojové organizace pak posílaly do Británie překvapené radiogramy, ve kterých stála otázka, proč nás spojenci bombardují.

Záměrem tohoto dokumentu je v plném rozsahu odkrýt účelově zamlčované téma. Co Američané ve skutečnosti páchali na našem území v posledních letech války. Ideologické plácání nechám na těch, kteří se více než o fakta, starají o glorifikaci americké armády a globální militarizaci tímto impériem.

Úvodem tohoto trojdílného dokumentu bych chtěl předeslat, že jsem původně plánoval zhruba čtyři díly této série, ovšem musel jsem provést radikální zkrácení. Utápěl bych se totiž ve velkých podrobnostech, které dnes, troufám si říct, zajímají jen skutečné fandy druhé světové války a historické fajnšmekry.

Předmětem zkoumání tohoto dokumentu je bombardování našeho území americkou armádou, protože Američané bývají nepochopitelně vyzdvihováni jako osvoboditelé, ale jejich skutečné počínání nad a na našem území bývá zamlčované. A jak víme, co je zamlčované, na to se postupně kolektivně zapomíná.

Americké nálety na naše území se redukuje pouze na Prahu 14. února 1945, ale i zde se dodává jedním dechem, že Praha byla bombardovaná omylem. Dozvíme se, že američtí piloti měli zakázáno o pražském bombardování hovořit. Praha byla ovšem součástí cílů obrovských svazů amerických letadel, která na Česko sypala bomby řadu měsíců. Skutečností zůstává, že vedle německé Třetí říše, také americká bombardovací letadla napáchala na našem území neodčinitelné škody a zanechala za sebou tisíce mrtvých Čechů. Jaká je tedy pravda o našem takzvaném osvobození Američany?

Sudety

Adolfu Hitlerovi se splnilo jeho přání dobýt Československo, když německá vojska, navzdory ničivé sněhové bouři a technickým problémům vozidel, vpochoďovala 15. března 1939 do Prahy a obsadila Čechy a Moravu. Už dříve, na mnichovské konferenci v září 1938, získal Hitler sudetskou oblast Československa.

Zatímco němečtí obyvatelé hlavního města salutovali a mávali vlajkami s hákovým křížem, někteří Češi vydávali srdceryvné vzlyky, zatímco jiní projevovali hněv, jak byli zděšení, přemožení bezmocí a beznadějí. Češi házeli na vozidla sněhové koule a odmítali ztraceným Němcům udávat směr. Množství Čechů se shromáždilo na Václavském náměstí pod legendární sochou Svatého Václava na koni, kde zpívali státní hymnu. Toho dne, Adolf Hitler poprvé a naposledy navštívil Prahu. Druhý den ráno podepsal prohlášení, kterým byl oficiálně zřízený nacistický Protektorát Čechy a Morava.

Páso území, které kopíruje hranice, a které Němci zabrali po Mnichovu, se říká Sudety. Na začátku bychom si měli povědět, kde vlastně tento název Sudety vznikl. Většina Čechů si pojem Sudety spojí s rokem 1938, Mnichovskou zradou a ztrátou pohraničních oblastí. Němci zase s odsunem v roce 1945 dojednaným mocnostmi v Postupimi. Málokdo z nás ale ví, kde se toto označení původně vzalo. Výkladů je více. Za všechno mohou nejspíše Keltové.

Zeměpisný název Sudety má svůj původ zřejmě v Keltštině. Toto slovo znamenalo *les kanců*, případně *les divokých svini*. Výraz *Sud* označoval kance a *éta* les. Jiná z teorií hovoří o balkánské stopě kozí hory. Pojmenování Sudety převzal alexandrijský astronom a geograf Ptolemaios, který v díle *Geografie* ve 2. století, při popisu Germánie, použil pojmenování *Sudeta Óre*, sudetské pohoří. Měl na mysli pás pohoří od Krušných až po Jizerské hory.

Pojmenování se později na celá staletí vytratilo. Znovu se objevuje v renesanci. Opětovně se začalo používat v 18. a 19. století jako označení horských pásem mezi Čechami a Slezskem, a Moravou a Čechami. V 19. století se ustálily Sudety jako označení pro území obývané německým obyvatelstvem. Poprvé se sudetští Němci, odlišeni od Němců německých a rakous-

kých, objevily v roce 1866. Označení Sudety bylo v Československu oficiálně zakázané v roce 1945. Toto označení pro geografické vymezení, je na našem území trestné.

Strategie bombardování

Už od 20. a 30. let 20. století bylo strategické bombardování mnoha předními vojenskými teoretiky označované za důležitou součást války, která může ochromit průmysl a vůli nepřítele k boji, a tím rychleji ukončit jakýkoli konflikt.

Této teorie se asi nejvíce drželo britské a americké letectvo za druhé světové války, kdy byly při denních i nočních náletech na německá města shazovány stovky a tisíce tun bomb za cenu velkých ztrát na životech jak letců, kteří je podnikali, tak civilistů, kteří zahynuli v peklech pod nimi. Snad nejznámějším z těchto náletů byl nálet na saské Drážďany mezi 13. až 15. únorem 1945, kde podle odhadů zahynuly stovky tisíc lidí, a to především díky použití takzvaného „ohnivého“ bombardování.

Protektorát Čechy a Morava byl obecně v hlubokém zázemí za frontou. Co se týče vzdušné války a leteckých útoků, ty se našeho území začaly dotýkat až zhruba od poloviny roku 1944. Spojenci to měli rozdělené. Britové většinou bombardovali v noci, Američané ve dne.

Americké letectvo v Evropě, tvořené 8. leteckou armádou se základnami v Anglii a 15. leteckou armádou v jižní Itálii, se začalo zaměřovat na německou tylovou dopravu. To se týkalo téměř výlučně dopravy železniční, i když cílem byly i podniky a rafinerie minerálních olejů.

Také nad Čechami se začali objevovat američtí letci pronásledující jedoucí vlaky nebo útočící na železniční stanice, kteří si brzy u našeho obyvatelstva vysloužili přezdívku „kotláři“, podle zničených kotlů parních lokomotiv. Setkáme se také s termínem „hloubkaři“.

Počátkem dubna 1945 se k této činnosti přidali také příslušníci 9. letecké armády kryjící boky amerických pozemních vojsk, kteří vzápětí zcela převzali iniciativu a byli prakticky denními hosty českého válečného nebe.

Američané létali na dvou základních typech strojů. B-24 „Liberator“, tedy „Osvoboditel“ od společnosti Consolidated Aircraft, byl americký čtyřmotorový bombardovací letoun, který se stal díky svému dlouhému doletu významnou zbraní druhé světové války. B-17 „Flying Fortress“, tedy „Létající pevnost“ od společnosti Boeing, byl druhý bombardér, který Američané nejčastěji využívali.

Tyto dva bombardéry budou protkávat veškeré bombardování českých měst našimi takzvanými osvoboditeli. Bombardéry zpravidla doprovázely stíhačky P-51 „Mustang“. Američané většinou bombardovali plošně, a to z výšky čtyř až šesti kilometrů. Šlo o klasické kobercové bombardování, které, jak si ukážeme, bylo značně nepřesné, a zabíjelo tisíce českých civilistů.

Zajímavé byly také typy pum, které Američané používali. Jednalo se o tříštivé, fosforové a zápalné bomby. Jednotlivé pumy vážily od 50 kg do půl tuny. Některé bomby byly časované. Ty byly obzvláště zákeřné, protože vybuchovaly se zpožděním, aby zabránily dělníkům v opravách továren. Některé vybuchovaly dokonce až po třech dnech. O tom se dnes také velmi málo hovoří. Němci a Rusové tyto zpožděné rozbušky do leteckých bomb nepoužívali. Používali je výhradně Britové a Američané.

Když bomba s časovanou rozbuškou dopadne, rozbije se ampule s kyselinou dusičnou. Tady mezi dvěma kontakty je za pružinu natažený pětácti milimetrový perforovaný film. Kyselina dusičná na tento film nakape. Až se tento film rozpustí, kontakt se přeruší, a bomba vybuchne. V tom měl zálibu především *Winston Churchill*, který chtěl systematicky decimovat zejména německé civilní obyvatelstvo.

Taková časovaná bomba vybuchne teprve potom, až dorazí hasiči, vyprošťovači, zdravotníci a další záchranné složky, a tím zlikviduje co nejvíce civilního obyvatelstva. I dnes je při nalezení nějaké takové bomby problém, jak vyšroubovat tuto chemickou rozbušku, která je stále aktivní. Nikdo neví, kdy může bomba vybuchnout i po 70 letech.

Tyto údaje považuji za základ toho, co bychom měli vědět a znát. Tedy výška letů amerických bombardérů, strategie spojenců – tedy Američané přes den a Britové v noci, jaké typy bombardérů Američané používali, do jakých leteckých armád patřily a jakou munici na nás Američané používali. Po tomto nutném úvodu se můžeme pustit do časové chronologie leteckých útoků.

Bratislava (16. června 1944)

Po otevření a dobytí jižní Itálie bylo spojencům umožněno vpadnout do střední Evropy. Z Apeninského poloostrova podnikaly bombardovací perutě americké 15. letecké armády nálety na Rakousko, Maďarsko, a na další na země v oblasti střední Evropy. Ačkoli většina pořadu bude zaměřená na česká města, Američané mnohokrát bombardovali i Slovensko. Právě jihozápadní Slovensko se po otevření italské fronty, nacházelo ve vzdušném koridoru amerických bombardérů.

V pátek 16. června 1944 kolem šesté hodiny ranní odstartovaly z italských základen americké bombardéry B-17, známé také jako Létající pevnosti, a B-24 Liberator. Toho dne měly zničit nejen bratislavskou rafinerii, ale i další dvě rafinerie ve Vídni. Cílem bombardování ve slovenském hlavním městě byl také zimní přístav a železniční most generála M. Rastislava Štefánika, který překračoval Dunaj.

Americké bombardéry B-24, ještě několik minut před zahájením bombardování, pozorovali obyvatelé Bratislavy s líným nezájmem. Většina z nich nehnula brvou, ani ve chvíli, kdy letadla začala kroužit a shazovat značkovací bomby. Dokonce ani sirény nezazněly. Pak americká letadla zaútočila ve čtyřech vlnách. V ten den, od 10:12 dopoledne, začaly Bratislavou otrásat ohlušující výbuchy. Během následujících devíti minut dopadlo na Bratislavu 369 tun kazetových i fosforových bomb. Byl to první vážný letecký útok, který se odehrál na Slovensku.

Hlavním cílem byla ropná rafinerie minerálních olejů Apollo v Bratislavě. Historie „Apolky“ sahá až do konce 19. století, do doby, kdy se v Bratislavě začala zpracovávat ropa z polské Haliče a ruského Kavkazu. Těsně před vypuknutím druhé světové války se společnost Apollo stala součástí německého koncernu **IG Farben**. Rafinerie zpracovávala až 150 000 tun ropy ročně.

Druhým cílem byl přístav. Z 21 lodí Slovenské dunajské plavby bylo 15 potopeno, 18 zcela zničeno a dvě byly těžce poškozené. Velké škody vznikly také na uskladněném nákladu. Flotila 158 amerických bombardérů ovšem nepřipravila o život pouze zaměstnance továrny. Bomby padaly i v okolních

ulicích a zasáhly mnoho budov, včetně obytných domů a dnešního Slovenského národního muzea na Vajanského nábřeží.

Tramvaje přestaly jezdit, Bratislava se náhle ocitla bez vody, elektřiny a plynu, někde v pozadí se ozývaly ohlušující výbuchy z hořící „Apolky“. Z města se valil hustý černý dým, který byl viditelný až ze vzdálenosti 100 kilometrů. Vypukla panika, lidé se snažili ukrýt, kde se dalo. Podle statistik padlo za obětí bombardování 181 lidí. 115 bylo zraněno těžce a 580 lehce. Oběti bombového útoku byly pohřbeny na městském hřbitově v Bratislavě.

Po Apollu však bombové peklo teprve začalo. Slovenské hlavní město zažilo další americké nálety v následujících měsících - v září, říjnu a prosinci 1944 a v březnu 1945. Bratislava ale nebyla jediná. Jednotky americké 15. letecké armády svrhly v následujících týdnech bomby na Bratislavu, Dubnici nad Váhom, Dubovou, Malacky - Nový Dvor, Komárno, Nové Zámky, Ružomberok, Medvedovo, Považskou Bystrici a Sládkovičovo. Zaměřili se na vojensky významné cíle a několik z těchto měst bombardovali opakovaně. Bratislava a její městské části byly v hledáčku amerických bombardérů celkem sedmkrát, Komárno čtyřikrát a Nové Zámky třikrát.

Dubnice nad Váhom (7. července 1944)

Největší zbrojovka v Dubnici nad Váhom měla výrobní haly v podzemí, takže figurovala pouze na seznamu příležitostných cílů. Když americká 15. letecká armáda 7. července bombardovala rafinerie v Horním Slezsku, shodila zde na zpáteční cestě dvě stovky těžkých bomb. Asi 18 lidí bylo zabitých a 36 vážně zraněných. Samotná podzemní továrna ale bombami zasažena nebyla.

Americké útoky ale byly tehdy ještě legitimní a v souladu s mezinárodním válečným právem. Ozbrojené síly protifašistické koalice bojovaly proti Německu a jeho spojencům. Mezi tyto spojence patřilo tehdy ještě Slovensko, i když už ne na dlouho. Nelze proto říci, že by Slovenský stát byl mírumilovnou zemí, která se snažila vyhnout válce zuby nehty. Opak je pravdou.

Slováci spolu s Němci napadli v září 1939 Polsko, později po boku Hitlera vpadli do Sovětského svazu a 12. prosince 1941 dokonce vyhlásili válku Velké Británii a Spojeným státům. Faktem je, že Američané tento akt nebrali příliš vážně a prezident **Franklin Roosevelt** údajně nařídil ignorovat všechna vyhlášení války „*loutkovými vládami Německa, počínaje slovenskou a konče chorvatskou*“. To je ale třeba mít na paměti, pokud jde o útoky amerického letectva na slovenské cíle ještě před 29. srpnem 1944, kdy vypuklo Slovenské národní povstání.

Záluží u Mostu a Chomutov (21. července 1944)

Záluží u Mostu, díky své továrně s totálně nasazenými dělníky, se stalo opakovaným cílem bombardovacích útoků. 21. července 1944 vzlétlo z jihoitalské vojenské základny Stornara několik desítek amerických bombardovacích letadel s úkolem zničit rafinerii Sudetenländische Treibstoff-werke AG v Záluží u Mostu. Čtyři bombardéry se z mise nad územím Teplicka a Mostecka nevrátily.

Největší strategická bombardovací ofenziva spojeneckého letectva byla zahájena 12. května 1944. Mělo jít o velký nálet, ale řada osádek kvůli špatné viditelnosti při přeletu Alp bombardovala raději náhradní cíle v severní Itálii. Z toho důvodu se nad rafinerii v Záluží tehdy dostalo jen 143 bombardovacích letadel. Samotné rafinerii v Záluží, kde se vyráběl syntetický benzin z hnědé uhlí, na který jezdila vozidla německé armády, tehdy nálet příliš neublížil. Pumpy totiž většinou dopadly na přilehlé tábory zahraničních dělníků a válečných zajatců, přičemž je připravily o život. V týž den navíc britské letouny bombardovaly Chomutov, kde zůstalo dalších 18 mrtvých.

Pardubice (22. července 1944)

Když pardubičtí pamětníci hovoří o válce, nemluví o obsazení ani osvobození města, ale především o náletech z roku 1944. Na Pardubice padaly americké pumy čtyřikrát. Poprvé 28. listopadu 1942, kdy spojenci bombardovali pardubické letiště. Byl to ale jen zastírací manévr, který měl odvést pozornost od jiné akce, a to výsadku skupiny Antimony.

Ovšem za dva roky, v červenci 1944, se začalo opět „osvobozovat“. Rafičky na Zelené bráně se přehouply přes půlnoc. Když se minutová ručička zastavila na 12. minutě sobotní noci 22. července roku 1944, rozezvučely se v Pardubicích sirény ohlašující letecký nálet. Mnoho lidí na něj už nereagovalo, neboť mu předcházelo několik poplachů planých. Bohužel na to doplatili svými životy.

K útoku odstartovalo 67 letounů. Po osmi minutách se nad městem objevil první letoun spojenců směřující k místní rafinérii Fanto – dnešní Paramo. Za další čtyři minuty pak z výšky 2 tisíce metrů shodil první sérii osvětlovacích pum. Značkaři z prvních letadel bohužel špatně označili cíl, a tak místo na rafinérii, padaly bomby na východní část města.

Během následujících minut svrhlo 67 bombardérů na označené místo 89 tun bomb. Při náletu, který určený cíl, tedy rafinérii, takřka nezasáhl, bylo zničeno 23 budov a 114 poškozeno. Zejména na Židově a jeho okolí zemřelo 44 lidí, z toho 11 dětí a mladistvých, 38 osob bylo zraněno. Podle statistik byla nejmladším zemřelým dítětem dcera dělníka Helena Kadidlová. V době náletu jí nebyl ještě ani rok. Nejstaršímu zemřelému člověku, Josefu Sitařovi, bylo 70 let.

O půl druhé ráno se bombardéry vydaly zpět na základny v Itálii. Záchranné akce po červencovém náletu byly zahájeny okamžitě po bombardování a trvaly do 29. července. Podílela se na nich řada složek protiletectké ochrany a na výpomoc přijelo i 39 četníků z Hradce Králové. Trestanci z pardubické donucovací pracovny odklízeli nevybuchlé bomby a vozili je směrem k Labi. Mnoho obyvatel chtělo opustit město a žít u příbuzných na venkově. Protože však ve městě trvala pracovní povinnost, na venkov byly posílané pouze děti.

Pamětníkem červencového amerického bombardování byl i čerstvě dvacetiletý četník Vladimír Zajíc z Hradce Králové. Ten byl nasazený na odklizení trosk: *„A tam jsme byli týden ožralí. Protože jsme museli sbírat ty trosky – tam byla ruka, tam byla noha, tam bylo to,“* uvedl Vladimír Zajíc, který na odklizení trosk po bombardování byl poté nasazený ještě jednou.

Dalším pamětníkem je architekt Miroslav Řepa: *„Bomby při náletu dopadaly do Nerudovy ulice a my jsme se nedaleko krčili v krytu pod dekami a klepali jsme se, jak to celé dopadne,“* vzpomínal na nálety v roce 1944 pardubický architekt Miroslav Řepa. V té době mu bylo 14 let. Bydlel ve Smilově ulici, která byla poblíž míst dopadu spojeneckých bomb.

Není bez zajímavosti, že právě podle návrhu jeho otce Karla Řepy bylo po válce obnoveno pardubické vlakové nádraží. To původní padlo za oběť spojeneckým bombám: *„Vzpomínám na to, že tatínek se nás snažil chránit, a tak vždy, když hrozilo bombardování, nás odvezl na faru do Ústí nad Orlicí nebo také do Svratky. Paradoxně nálety byly vždy, když jsme se vrátili domů s tím, že nebezpečí pominulo,“* zavzpomínal na útrapy válečných let Miroslav Řepa.

Svržení bomb na Pardubice zažila i tehdy šestnáctiletá Helena Zářecká: *„Můj tatínek byl velký hrdina, i když se houkalo, stál do poslední chvíle u okna. A najednou začaly padat bomby. Tenkrát padlo v Pardubicích za oběť 43 lidí. Měli pak veřejný pohřeb. Němci ho vypravili jako protest, propagandisticky toho využili,“* uvedla Helena Zářecká.

Dubová – Slovensko (20. srpna 1944)

Jedním z cílů Američanů byla menší rafinerie v Dubové. Téměř osmdesát bombardérů tady během tří minut shodilo více než 177 tun bomb. Rafinerie byla vybombardovaná 20. srpna 1944, jen několik dní před začátkem Slovenského národního povstání. Poté bylo Slovensko jakoby ze dne na den na opačné straně barikády. Bombardování Dubové, stejně jako Apolky, připravilo povstalce o klíčové zásoby paliva.

Pardubice a Chrudim (24. srpna 1944)

Tento polední nálet na pardubickou rafinerii začal ve 12:17 a provedlo ho americké letectvo. Trval velmi krátce, ale byl o to ničivější. Náletů se účastnilo celkem 268 bombardérů, které svrhly téměř 682 tun trhavých a tříštivých leteckých bomb. Zasažená byla tentokrát rafinerie i přilehlá obec Svítkov, cukrovar, staré nádraží a přilehlá čtvrť až k Labi a předměstí Skřivánek. Bomby ale padaly i na Chrudim a okolní vesnice. Rafinerie hořela ještě 5 dní, a lidé umírali i při jejím hašení. Na letiště dopadlo 380 tun bomb. Zasažená byla i budova hlavního vlakového nádraží v Pardubicích.

Určitý přehled o škodách, které způsobilo bombardování rafinerie, podává hlášení z večera 25. srpna 1944: *„Totálně zničené rafinerie Fanto, továrna Kapo, cukrovar a nádražní hala, částečně poškozené továrny Prokop, Imperial a lihovar. Čtyřicet osm obytných domů totálně zničeno, 30 částečně. Dosud 80 mrtvých, 110 zraněných a 21 lehce zraněných“*. Při tomto náletu zahynulo 194 českých občanů, zraněno bylo 52 civilistů.

Helena Zářecká je i pamětnicí druhého amerického náletu 24. srpna: *„Byl nádherný den, svítilo slunce a houkalo se: „Achtung, achtung!“ Tak všichni zase utíkali. Ale jelikož kolikrát utíkali zbytečně a pak se zase vraceli, někteří zaměstnanci dokonce skočili do Chrudimky, že se vykoupou. Ale najednou – viděli jsme směrem k letišti výbuchy. Vlezli jsme do nějakého dvora, do místnosti pro zvířata, tam klečeli lidé na kolenou, modlili se a přes ně pomalu přelétávali Američani, bylo vidět lesklá letadla, to byl tehdy nálet na staré nádraží, petrolku a letiště,“* dodala Helena Zářecká.

Některé domy dostaly přímé zásahy. Bomby tam připravily o život celé rodiny. Další pamětník, Miroslav Dvořák, vzpomíná: *„Pomáhal jsem tehdy vyprošťovat ze zasypaného krytu v domě obchodníka Linharta v Palackého ulici, kde bylo beznadějně zasypaných patnáct občanů. Protože bylo nesmírné parno, bylo nutné mrtvé svážet do kostelů, na stadion, pod Marathonskou bránu, kde bylo rozloženo 70 mrtvých, zde zjišťovali jejich totožnost a pak byli pohřbíváni,“* popsal smutnou zkušenost s bombardováním Miroslav Dvořák.

Další pamětnicí srpnového amerického bombardování je Dagmar Šťastná: *„Já si to pamatuju moc. Myslela jsem si, že bude konec světa, jak nám*

řikají v kostele,“ vzpomíná na léto 1944 Dagmar Šťastná. Tehdy jí bylo 10 let a bydlela na pardubické Dukle, kterou zasáhl první letecký útok amerických vojsk. *„Jakmile zazněla siréna, tak už jsme se pakovali. Měli jsme kryt v domě, sousedé se k nám někdy přišli schovat,*“ popisuje Šťastná. Zažila výbuch, kde spadla bomba před i ze strany jejich domu.

Brno, Kuřim a Prostějov (25. srpna 1944)

Brno bylo spojeneckých náletů v podstatě až do poloviny roku 1944 ušetřené. Ovšem potom, Američtí osvoboditelé bombardovali Brno celkem třikrát. Psal se pátek 25. srpna 1944. Ten den se nad Moravou objevilo na 312 bombardérů doprovázených 79 stíhačkami, které vyrazily z Itálie. Mezi 11:38 až 11:50 Američané podnikli první z řady ničivých náletů na město Brno.

Jednalo se o části Líšeň, kde byla podzemní továrna leteckých motorů u Stránské skály, dále Slatina, Židenice a Komárov. Prostějovské letiště a Kuřimskou zbrojovku si vzaly na starost B-24 z 304. bombardovacího křídla, kdežto 159 Létajících pevností, B-17, z 5. bombardovacího křídla zamířilo k Brnu. Tyto provedly nálet na zmíněnou podzemní továrnu na letecké motory v Líšni u Stránské skály, zhruba prostor dnešního Zetoru, na Zbrojovku a na letiště ve Slatině i v Černovicích.

Němci ovšem výrobu rozmělnili. Například z líšeňské pobočky se z toho 25. srpna 1944 zachoval výkaz. A z něj je patrné, že k výraznému poklesu výroby došlo po náletu jen u několika komponentů letadlových motorů. Část výroby už prostě neprobíhala v Líšni a Kuřimi, ale v jeskyních Moravského krasu. Bohužel, značná část pum zasáhla i obytnou část Líšně, Židenic, Juliánova, Slatiny a na Cejlu. Počet civilních obětí se vyšplhal na číslo 200. 38 jmen je uvedeno na pomníku poblíž vstupní brány židenického hřbitova.

Pamětníkem, jehož svědectví z tohoto prvního amerického bombardování vzpomenu, je Lubomír Vysočan. Na rozdíl od ostatních obětí, měl ale Lubomír Vysočan štěstí. V den, kdy Američané poprvé bombardovali Brno, byl na prázdninách v Kloboukách mimo město. Pupy přitom poškodily nejen jejich domek, ale i sklep domu, kde zahynulo několik jeho kamarádů.

Vzpomíná s pohnutím při pohledu na historický snímek: *„Ta fotografie byla pořízená během prázdnin a ten nálet přišel na jejich konci. Takže toto je poslední snímek ještě žijících lidí, kteří při tom náletu zahynuli. Toto su já, to je holčička od sousedů a tenhle chlapeček je Venda Přikryl, ten je z posledního domu. Tak my tři jsme zůstali naživu. Honza Švábenský, Soňa Veselková a Mireček Flodr zůstali v tom sklepe při náletu. Padlo tam několik bomb a zahynulo v něm devět lidí – čtyři děti a pět dospělých. Kdybych tehdy nebyl*

na prázdninách, tak jsem tam tehdy zůstal taky. Tlaková vlna nám – stejně jako snad všem domům v okolí – smetla střechu, krov sice byl v pořádku, ale v jednom z trámů byla zaseknutá střepina z bomby, tak ten se pak musel vyměnit. Střepinu mám stále schovanou, dodnes je ostrá a bez stopy koroze. Jiná bomba zasáhla vodárenský vodojem, voda vytekla dolů do místa, kde je dnes dopravní podnik, tam se vytvořilo rozsáhlé jezero, protože to bylo obrovské množství vody. Bylo to tu hodně poničené, trosky zavalily celou ulici, která tak byla zcela neprůchodná, dalo se jít jen po okraji,“ vzpomíná Lubomír Vysočan.

Přeživší ale byli zvyklí nepodléhat ranám osudu. Přestože nálet dělnickou kolonií prakticky zlikvidoval, začala rychle vstávat z mrtvých. Kohnova cihelna téměř okamžitě navezla střešní tašky, další finanční pomoc poskytl město a silné ruce navzájem sousedé. Panovala obrovská pospolitost a soudržnost. Ovšem, prožitá hrůza Brňanů se však nedala srovnat s tím, co mělo ještě přijít. Spojenecké stroje po několik dalších měsíců Brno opět pouze přelétávaly, popřípadě se občas objevili takzvaní kotláři jako například 11. října 1944.

Ostrava a Bohumín (29. srpna 1944)

Do konce 2. světové války zbývá ještě tři čtvrtě roku. Jeden z nejčernějších dnů historie Ostravy začal krásně. Úterý 29. srpna 1944. Blankytně modrá obloha věští hezký letní den. Jenže někdy okolo 10:30 dopoledne prořizlo klid kvílení sirén. Asi čtyři stovky bombardérů Consolidated B-24 Liberator, které doprovázely stíhací letouny, startovaly brzy ráno z jihoitalských základen.

Vlny bombardérů směřovaly od Výškovic přes Zábřeh, Vítkovice, Moravskou Ostravu k Přívozu. Americká letadla bombardovala průmyslové podniky v Ostravě a Bohumíně, včetně vlakového seřadiště. Nálety se zaměřily na Vítkovické železářny, doly, chemické závody, překladiště techniky na přívozkém nádraží, a ještě severněji na bohumínský průmysl.

Ovšem bomby neničily jen průmyslové objekty, velmi citelný zásah dostalo i centrum Ostravy. Exploze rozmetaly například budovu obchodního domu Rix, zničily domy v ulicích Zámecká a Velká. Ostatně parkoviště za starou radnicí částečně vzniklo v proluce po tehdy rozmetaných domech. Poničený zůstal i obchodní dům Bachner, nyní Horník, a mnoho okolo stojících objektů. Jen chrám jako zázrakem zůstal ušetřený.

Celkem zahynulo 540 lidí. Jen v samotné Ostravě zemřelo 409 lidí, 123 domů bylo zcela zničeno, další tisícovka domů částečně. Bez přístřeší zůstalo 1256 lidí. Mnoho Ostravanů zemřelo v zábřežské vilové čtvrti, nepřežilo ani hodně dělníků v železárnách a jiných podnicích. Další pohřbily trosky domů v centru. Občané Ostravy záhy po náletu začali s úklidem spouště, kterou bomby v centru napáchaly. Jenže to nebylo všechno.

Americké pumy dopadly také na území Dolní Lutyně, přesněji část Zbytky, a přímo zasáhly několik domů. Zemřelo 13 lidí včetně šesti dětí. V neďalekém Bohumíně, při útoku na tamní chemičku dalších sedm, v ubytovně železáren dva. Válečný deník katovické Zbrojní inspekce oznámil svržení 15 bomb střední ráže na ocelárnu v Novém Bohumíně.

Hned další den byl při bombardování vlakového nádraží v Bohumíně přerušeny provoz na trati do Chalupek, Hrušova i Těšína. Bomby dopadly na letecký kryt, ve kterém zahynulo dalších 13 lidí. Ve Waroschově lese, mezi

Zbytky a centrem obce, jsou dodnes patrné krátery jako pozůstatek výbuchů amerických bomb.

Drahuše Absolonová, tehdy ještě Javorková, má ten den stále v živé paměti. Dobře si vybavuje, jak tehdy přišla ze školy a spatřila jen trosky rodného domu. Tehdy jí bylo 12 let. Ale nejen to, při náletu přišla o dva mladší bratry a málem i maminku: *„Bylo krátce po jedenácté hodině a maminka vařila oběd. Kluci byli vedle v pokoji. Když se přiblížila letadla, maminka utíkala do sklepa. Při výbuchu zůstala zaklíněná v zárubních a zasypaná sutinami. Naštěstí ji vytáhli nezraněnou, jen s pohmožděninami. Bratři však byli mrtví. Ládk neměl ani tři měsíce, Václavovi bylo něco přes tři roky,“* říká Drahuše Absolonová.

Jak se tehdy všechno odehrálo, ví z pozdějšího maminčina vyprávění. Když ohlásili nálet, šla stejně jako ostatní děti domů ze školy. Zastavila se ale u kamarádky, asi půl kilometru od jejich domu. Tam je také nálet a exploze bomb zastihl. Kdoví, možná si tím, že nešla hned domů, zachránila život. Rodina tehdy vlastnila asi 160 arů pole. Jen na to prý onoho dne dopadlo 12 leteckých pum. Bratři, včetně toho, který se narodil po válce, jsou i s rodiči pohřbení na dolnolutyňském hřbitově.

Před několika lety, náhodná kolemjdoucí Martina Šimečková našla v Ostravě na chodníku autentický osobní dopis, který popisuje ničivý nálet z 29. srpna 1944. Jde o velmi silnou výpověď, která událost popisuje do největších podrobností. Původní majitel nalezeného dopisu je zatím neznámý.

„Ohlušující rány jedna za druhou, detonace, třaskavé exploze a do toho strašné hučení bombardérů. Chalupa s námi skákala, okna v celém domě se sypala, zdi praskaly. Manželka našeho soudního rady Škorpila utíkala z krytu do bytu pro šperky. Trefilo to do chalupy. Na paní Škorpilovou se zřítíl těžký balvan a rozdrtil ji.“

Toto bombardování z 29. srpna 1944 na Ostravsku, bylo nejničivější za celou válku. Je proto velmi zvláštní, že v Ostravě není vůbec žádná připomínka tohoto amerického náletu, například pamětní deska, co se tehdy stalo.

Karlovy Vary (16. září 1944)

Karlovy Vary se poprvé staly cílem náletu 12. září 1944. Desítky amerických bombardérů se zaměřila na město namísto útoku na severočeský Most. Kobercové bombardování trvalo zhruba minutu a postihlo dnešní Dvořákovy sady, levý břeh Teplé, Tržnici až k hornímu nádraží. Poničený byl dům Sirius v Zahradní ulici, hlavní pošta, dnešní kino Čas, dům číslo 11 (bývalý Dům potravin) na Masarykově ulici, domy před dnešním Thermalem, Tržnicí, okolí spořitelny v Rybářích, známé kino Elite a hotel Weber. Zahynulo 56 žen a 37 mužů.

Kuchyňa a Bratislava (20. září 1944)

Další historický paradox. Slovenská vláda před nějakou dobou poskytla na 11 let Američanům na slovenském území dvě základny s letišti – Sliach a Kuchyňa. A právě toto letiště Kuchyňa Američané před více než 70 lety bombardovali. Bylo to konkrétně 20. září 1944. 111 amerických bombardérů tady shodilo 25 tisíc lehkých kazetových bomb. V okrese Malacky bylo zabitých 25 civilistů a 30 jich bylo zraněných.

Téhož dne 20. září se terčem útoků stala opět rafinerie Apollo v Bratislavě. Na jejím zničení se podílelo 56 bombardérů, které svrhly 544 těžkých pum.

Američané bombardovali hlavní město Slovenské republiky celkem pětkrát, po rafinerii a přístavu se zaměřili na montážní stanici v Rači. Naposledy bombardéry navštívily Bratislavu – a Slovenskou republiku vůbec – 26. března 1945, k tomu se samozřejmě dostaneme.

Nové Zámky - Slovensko (7. a 14. října 1944)

Ani po vypuknutí Slovenského národního povstání se slovenská města neztratila z hledáčku spojeneckých armád. Naopak, nejničivější bombardování mělo teprve přijít.

Jedno z největších bombardování naši američtí osvoboditelé podnikli na dnešním slovenském území 7. října 1944. Šlo o bombardování města Nové Zámky, které je považované za nejničivější letecký útok na území dnešního Slovenska během druhé světové války. Město, které bylo v té době součástí Maďarska, se stalo terčem tří masivních bombardování amerického letectva.

Z amerického Národního archivu vyplývá, že důvodem bombardování Nových Zámek byl strategický význam nádraží. *„Má dvě depa pro lokomotivy a několik dílen a opraven a je proto schopné odbavit značné množství dopravy. Vzhledem ke své strategické poloze vůči východní frontě je tento uzel jedním z nejdůležitějších cílů pro zásobování nepřítele na ruské frontě,“* uvádí se v rozkazu velitelství 456. brigády amerického letectva.

První dva kobercové nálety provedly v říjnu 1944 desítky těžkých létajících pevností B-17 a B-24 Liberator doprovázených stíhačkami P-51 Mustang. Podle původního policejního hlášení, dopadlo 7. října 1944 na město přibližně 600 až 700 bomb. *„Jednalo se o trhavé, zápalné, plynové a lehké bomby ráže 100 až 200 kilogramů,“* uvádí se v dokumentu.

O týden později, 14. října, shodila americká letadla na Nové Zámky dalších 96 tun výbušnin v podobě více než 400 bomb. Letadla zcela zničila okolí nádraží a železniční kolonie. V oblasti lokomotivního depa bylo napočítáno 364 kráterů po bombách. Zničeno bylo 40 lokomotiv s 1370 naloženými vozy. A bilance? 4000 mrtvých, 817 tun shozených bomb a 85 procent zničených budov včetně Arcibiskupského paláce, bývalého sídla tureckého paši Františka Rákocziho II.

František Daniel přežil nálet amerických pilotů v bunkru postaveném na zahradě domu svých rodičů. V té době mu byly pouhé tři roky: *„Jedna z bomb dopadla přímo na naši zahradu a zemina z kráteru zasypala náš bunker. Záchranářům trvalo čtyři hodiny, než nás našli a vyhrabali polomrtvé,“* dodává František Daniel.

V říjnu 1944, kdy došlo ke dvěma ze tří útoků, vrcholilo Slovenské národní povstání. To se projevilo mimo jiné tím, že se Slovensko připojilo k takzvaným spojencům.

Rudá armáda (9. října 1944)

Dva dny po americkém bombardování Nových Zámků, 9. října 1944, vstoupila na slovenské území Rudá armáda a první československý armádní sbor.

Plzeň (16. října 1944)

Toho dne došlo k jednomu z nejpustošivějších náletů Američanů na Plzeň, která byla během druhé světové války bombardována celkem jedenáctkrát. Na Škodovku a přilehlou dělnickou čtvrť Karlov po 11:00 zaútočilo pětadesát letadel B-17, které svrhly 32 tun bomb. Zničily lokomotivku a poničily elektrárnu, technické zázemí ale nikoliv.

Dobové hlášení ze 17 října tak konstatovalo: *„Škody na budovách a střechách jsou značné. Naproti tomu škody na strojích jsou nepatrné. Práce na obnovení výroby jsou v plném proudu.“*

Bomby ale nedopadaly jen na průmyslový areál, ale sypaly se i na plzeňský pivovar, hlavní nádraží a obytné čtvrti Roudná, Skvrňany a Lochotín. O život přišlo 28 lidí.

Cheb (23. října 1944)

Toho dne došlo k prvnímu bombardování Chebu Američany. Krátce po poledni americké letouny zasáhly část města okolo železničního viaduktu.

Praha (15. listopadu 1944)

Vzhledem k tomu, že ve druhé světové válce bojovala většina Evropy, byla Praha od spojenců tak daleko, že jen málokoho napadlo plánovat nálety. Letadla byla stále malá a měla omezené zásoby paliva. Britská stíhačka Spitfire, jedno z hlavních spojeneckých letadel, měl dolet 800 km. Praha je od Velké Británie vzdálená asi 1500 km. To Prahu ušetřilo hrůz bombardovacích kampaní.

Přestože se Praha vyhnula těžkým škodám, které během druhé světové války utrpěla řada českých měst, byla několikrát bombardovaná osvoboditeli. První bombardovací misi podniklo letectvo Velké Británie (RAF) 15. října 1941. Od podzimu 1944 do jara 1945 pak Prahu třikrát bombardovalo letectvo americké armády.

V poledne 15. listopadu 1944 bylo na Prahu svrženo dvěma americkými letadly odhadem dvanáct bomb na městskou elektrárnu (asi 300 metrů západně od stanice metra Holešovice). Elektrárna nebyla poškozená. Čtyři bomby ale explodovaly a zranily patnáct zaměstnanců. V nedalekých domech prý střepiny zabily lidi stojící u oken. Asi tři bomby spadly do uhelného skladu elektrárny a byly později zneškodněné.

Na 30. října 1944 byl plánovaný útok na továrny ČKD ve Vysočanech a Libni, ke kterému ovšem nedošlo.

Brno, Břeclav, Kroměříž, Opava a Přerov (20. listopadu 1944)

Jednalo se o v pořadí druhý americký nálet na město Brno, a byl to nejděsivější den v historii Brna. 20. listopadu 1944 se z jihoitalské základny v Bari postupně zvedlo 476 bombardérů, které měly za cíl rafinérii na syntetický benzín Blechhammer Süd v jihopolské Blachownii. Mlhavé a deštivé počasí se silnou oblačností však stálo proti americkým letcům, a tak se velitel rozhodl neriskovat a změnil cíl náletu dvou ze tří bombardovacích svazů.

192 strojů bombardovalo buď původní cíl nebo Přerov či Opavu, kde zahynuli 4 lidé, přičemž z 284 zbývajících se oddělilo několik skupin letounů a vydalo se bombardovat nádraží v Hodoníně a Břeclavi a gumárny ve Zlíně. Zlín proberu v další kapitole.

V Brně panovalo stejně špatné počasí. Chvilí před polednem pokrývala ulice hustá mlha. Najednou Brňané z dálky uslyšeli slabé dunění, které postupně sílilo. K městu se blížilo 149 amerických bombardérů 97. bombardovací skupiny pátého bombardovacího křídla US Air Force. Lidé nejdříve na americká letadla nadšeně mávali. Ovšem tyto americké bombardéry vzápětí na město začaly shazovat pumy.

Spustily tak nejničivější spojenecké bombardování, které lidé v Brně během druhé světové války zažili. Na Brno tak ve třech vlnách, v 11:43, 11:48 a 12:05, dopadl ničující koberec amerických pum. Jejich celkový počet se odhaduje na cca 2500 a jednotlivé pumy vážily od 50 kg do půl tuny. Některé byly časované. To byly obzvláště zákeřné bomby. Vybuchovaly se zpožděním, aby zabránily dělníkům v opravách továren, a v Brně byly také použité.

Tento koberec amerických pum se v rozmezí 32 minut rozprostřel prakticky nad celým centrem a některými předměstími Brna. Opět se jednalo o Židenice, dále pak Horní Heršpice nebo Komárov. Pumy přitom nezasáhly žádnou vojenskou továrnu nebo Zbrojovku. Americké osvobozené bomby zasáhly měšťanský dům na nároží náměstí Svobody. Jedna puma dopadla například na Bratislavskou ulici, ale další pumy dopadly na Českou. Další domy byly vybombardované v dnešní Masarykově ulici. Zásadně poškozená byla také Nádražní ulice a některé domy v Rašínově ulici. Americké bomby se také nevyhnuly ulici Veselá.

Lidé se před útokem osvoboditelů snažili schovat do krytů. 40 dětí se doslova uvařilo ve školním krytu poté, kdy je na Mendlově náměstí zalila horoucí pára z roztrženého potrubí. Bohužel, k takovým strašným případům během bombardování sem tam docházelo. Smrt nebyla zdaleka tak daleko, jak si lidé při náletech možná zkraje mysleli. V tento osudný den byl v Brně na inspekční cestě německý státní tajemník Karl Hermann Frank. Měl tam poradu s vojenskými veliteli. Při poplachu se ukryl v klášteře na Starém Brně a přežil. Jen pár desítek metrů od něj se v krytu uvařily děti.

Jeden z pamětníků, Libor Nováček, vzpomíná: *„Bydleli jsme tehdy v ulici Sadová, dnešní Drobného. Rozhlas hlásil, že se letadla blíží k městu. Hukot trval hrozně dlouho. První bomby pak dopadly do zahrady vily Tugendhat, nedaleko našeho domu. Nefungoval tehdy poplašný systém a nebylo jasné, kdy nálet skončil. Oznamovalo nám to až houkání hasičů, kteří jeli kolem,“* vzpomínal před časem Libor Nováček.

Ocitujme vzpomínky dalšího pamětníka, Vlastimila Čouпка: *„Tehdy toho sychravého, mlhavého dopoledne jsem byl jako 12letý žák tehdejší měšťanky při vyučování v Získalově obchodní škole na údolní ulici u porodnice na Obilním trhu. V průběhu vyučování byl asi v 11:30 hodin vyhlášený letecký poplach. Museli jsme sejít do sklepů, které byly určené jako kryty. Několikrát před tím, vždycky před nebezpečím náletů, jsme byli propuštěni ze školy, abychom nebyli ohroženi při bombardování. Bydlel jsem mimo střed města v Kohoutovicích. Tentokrát – na neštěstí – nás ze školy nepustili. Ředitel školy usoudil, že v počasí, které bylo, žádný nálet nebude. Bohužel asi v 11:45 hodin jsme uslyšeli slabé dunění, které sílilo. Najednou jsme cítili silné vibrace, sklep se rozhoupal a nastaly ohlušující výbuchy, které jsem vnímal už jen jako dunění v uších. Zhaslo osvětlení a v panice někdo převrhl kamna, ve kterých se topilo. Kouř z rozžhaveného uhlí nás začal dusit, dveře do sklepa zavalila spousta cihel a sutin. Pak najednou ticho, jen zoufalý pláč a nářek některých žáků, a hlavně žen z nedaleké pletárny svetřů, které se k nám chodily při náletech schovat. Asi po jedné hodině jsme slyšeli rány, jak se k nám dobývali hasiči a příslušníci CPO, a pak se ve sklepním okénku objevilo světlo z ulice. Potom se hasičům podařilo nás ze sklepa vytáhnout.*

Po vytažení jsem uviděl strašné peklo, ulice prakticky zmizela, jen samý kouř

a oheň a mezitím výbuchy bomb se zpožděným zapalováním. Vůbec jsme nevěděli, kde jsme a jak se odtud dostat. Pak nás členové CPO odváděli až tam, kde jsme uviděli, jak se dostat domů. To, že ještě žiji, je mi 81 let, je zásluhou známého brněnského zpěváka Milana Chladila, který byl ve vedlejším sklepu. Z něho se sám dostal ven a oznámil hasičům, že vedle jsou zavaleni žáci. Hasiči nás včas vytáhli. Asi za půl hodiny byl náš sklep zaplavený vařící vodou z rozbitého dálkového topení. Jinak bychom nepřežili podobně jako žáci německé školy na Starém Brně naproti pivovaru. Tam zahynula spousta dětí,“ dodává pamětník Vlastimil Čoupek.

Do třetice ocitujme vzpomínky dalšího pamětníka, Bohumila Moutelíka: *„Měli jsme přesně naučené, jak se máme chovat. Seřadit se, jít do sklepa. Museli jsme se naučit zacházet s plynovou maskou, lopatou i krumpáčem, abychom se dokázali vyhrabat ze zasypaného domu. Měli jsme legraci, vybíhali jsme z řady a pošťuchovali jsme se. Pak se v okamžiku hra stala skutečností,“* vzpomínal Bohumil Moutelík.

Padající bomby zasáhly i jeho školu v Údolní ulici v centru města. *„Bylo tam asi 200 dětí, všichni jsme se schovali do sklepa. Když se budova propadla do přízemí, vypukla panika a křik. Ven jsme se mohli dostat jen ze sklepního okénka, kterým se naváželo uhlí. Prožil jsem si všechny nálety na Brno. Ty americké i sovětské. Bylo to opravdu to nejhorší, co jsem v životě prožil a co jsem jako dítě asi prožít neměl. Kolem mě pořád umírali lidé,“* dodal Bohuslav Moutelík.

Na ulicích ležela mrtvá těla a všude kolem byly vysoké vrstvy prachu a sutin. Z ruin plápolaly plameny, kolem pobíhali zmatení lidé, zasahovali členové oddílů protiletecké ochrany. Docházelo k rabování. Pokud byl rabující zloděj dopadený, čekala ho okamžitá smrt. Toto americké osvobození si vyžádalo celkem 578 obětí, které se ukrývaly v krytech nebo je nálet zastihl na ulicích.

Jen v Hodoníně si útok osvoboditelů vyžádal 179 obětí, v Břeclavi 60, ve Zlíně 24 a Opavě 4 mrtvé. Posledním moravským městem, které bylo toho dne bombardované, byl Přerov. Tady zahynulo 13 lidí. Na 200 domů bylo zcela zničeno, dalších několik stovek si odneslo různě rozsáhlá poškození a beze střechy nad hlavou zůstalo na 6 000 Brňanů.

Závěr

To je všechno k tomuto prvnímu dílu. Ve druhém dílu ještě chvíli setrváme u 20. listopadu 1944, protože kromě Brna v tento den Američané nesmyslně bombardovali i Zlín. Právě na Baťovy závody a celé město Zlín se podíváme podrobněji. Potom se zaměříme na Krnov, Ústí nad Labem, Chomutov, Plzeň, následně se vypravíme na Hanou do Olomoucka, a opět do Brna, které Američané bombardovali znovu 19. prosince. Před Štědrým dnem Američané stihli ještě znovu bombardovat Plzeň. Po Vánocích Američané na sklonku roku 1944 bombardovali Pardubice, Kolín, Kralupy nad Vltavou a Veltrusy.

Potom se podrobněji, i když ne tak podrobně jak bych chtěl, podíváme na Jaltskou konferenci a prý mylný útok Američanů na Prahu na svatého Valentýna. Tady Američané nezasáhli žádné vojenské objekty ani továrny, ale pouze civilní cíle, národní památky a historické objekty. V tentýž den ale Američané bombardovali i Tachov, a hned den na to, 15. února, Američané bombardovali Plzeň, Rokycansko a Zbiroh. O měsíc později Američané bombardovali Cheb, slovenské Nové Zámky, Kralupy a Neratovice, České Velenice, a hlavně České Budějovice. Ty dokonce několikrát.

2. díl

Druhý díl se zabývá spojeneckými nálety na území Československa během druhé světové války. V jednotlivých kapitolách jsou popisované konkrétní nálety na různá města a obce, včetně jejich obětí, strategie a následků. Nálet na Prahu je přiblížen jako odplata za dohodu na Jaltské konferenci, kde se spojenci dohodli na rozdělení Evropy. V závěru pořadu jsou shrnuty celkové dopady a ztráty, které tyto nálety způsobily.

Úvod

Stručně zrekapituluji, o čem pojednával první díl tohoto dokumentu. Po úvodu a základních znalostech, kterými musíme být vybavení, jsem se vrhl na chronologii náletů na česká a slovenská města, které Američané bombardovali. Začal jsem bratislavskou Apolkou, rafinerií v Dubnici nad Váhom, ale pak jsem pokračoval českými městy Záluží u Mostu a Chomutovem, nebo Pardubicemi. Američané o měsíc později Pardubice a Chrudim bombardovali podruhé.

Pak přišlo na řadu Brno, Kuřim a Prostějov, následovala Ostrava a Bohumín, o 2 týdny později americké bomby padaly na Karlovy Vary, další měsíc na slovenské Nové Zámky, poté ničivý útok na Plzeň v západních Čechách, následoval Cheb, poprvé Praha 15. listopadu 1944, a pak obrovský ničivý útok na města Brno, Břeclav, Kroměříž, Opava a Přerov. Obrovský nálet Američanů se spoustou mrtvých. Minule jsem se zastavil na 20. listopadu 1944, a v tomto datu budu pokračovat i dnes.

Zlín a Hodonín (20. listopadu 1944)

Na první pohled zcela nesmyslně byly bombardovány Baťovy závody ve Zlíně, zřejmě jen proto, že Američané se potřebovali zbavit velmi schopného konkurenta, který vyráběl boty pro celý svět, a tedy i pro Ameriku. Pro úplnost je třeba dodat, že už 13. října došlo k prvnímu náletu na Zlín. Tehdy Američané shodili na Zlín asi 10 bomb. Zasažené byly například Letná nebo hřiště u elektrárny. Dnes je zde Lidl. Ze 68 poškozených domků bylo jedenáct zničeno zcela a dvanáct těžce. Z průmyslových objektů byla nejmáňji zasažená budova garáží na Malenovské silnici, dnes třída Tomáše Bati. Při náletu byly bezprostředně zabitě dvě osoby. Těžce raněných bylo sedm osob, ze kterých tři svým vážným zraněním později podlehly. Další tři desítky osob byly zraněny středně těžce.

Nikdo ale nečekal, že by se nálet mohl opakovat, natož ve větším měřítku. Jasná obloha bez mráčků byla ve válečných dobách velmi riziková. V tyto krásné dny hrozily nálety nejvíc. To ale podle pamětníků nebyl případ 20. listopadu. Americké bombardování Zlína trvalo toho 20. listopadu jen tři minuty, přesto zemřelo 24 lidí. Šlo o americkou 15. leteckou armádu.

Čtyři letky po sedmi strojích typu Liberator zakroužily po patřičném snížení výšky nad městem a ve čtyřech vlnách zaútočily ve směru od severovýchodu k jihovýchodu na tovární objekty. Nálet postupoval od čtvrti Letná, přes náměstí Práce až do továrního areálu. Byl to takový pás Dlouhý přibližně 1500 metrů a široký přibližně 600 metrů. Zasaženo bylo několik měšťanských rodinných domků na Nádražní ulici ve čtvrti Trávník.

Z baťovských rezidenčních čtvrtí se to pak týkalo podnikových domků Nad Ovčírnou a na Letné, přičemž největší škody byly napáchané na nejstarší podnikové zástavbě (domky s mansardovými střechami, nejstarší varianty domků s rovnou střechou) na ulicích Antonínova, Kotěrova, Mostní a Na Vyhlídce. Zcela zničeno a určeno k demolici bylo 62 obytných domků, těžce poškozeno bylo 54 a lehčí škody vykazovalo 312 domků. Stovky rodin baťovských zaměstnanců, včetně desítek jednotlivců dosud ubytovaných na hotelu, muselo hledat útočiště na venkově nebo dát zavděk nejrůznějším obytným provizóriím.

Na Zlín dopadlo 175 tříštivých a 56 časovaných bomb. Američané svrhli dohromady 260 zápalných, trhavých i časovaných bomb o celkové váze 65 tun. Těžištěm útoku byly podniky firmy Baťa, ale zasažené byly také domky na Letné, dokonce i kryty.

Americké bombardování z 20. listopadu 1944 zažil jako malý chlapec i Bohumil Galásek, zlínský učitel a kronikář. Pondělí 20. listopadu 1944. Malí prvňáčci sedí ve třídě ve škole na zlínské Zálešné, dnešní ZŠ Komenckého, a učí se, když najednou se ozvou hlasité údery na kolejnici. Všem je jasné, co to znamená: školník tluče kladivem na znamení toho, že se vyhlašuje letecké nebezpečí. Školáci dobře vědí, co dělat. Utíkali do šatny, boty si rychle hodili do aktovky a pospíchali domů.

Mezi hejnem běžících capartů nechyběl ani šestiletý klučina bydlící s rodiči v baťovském domku na Podvesné. Jmenoval se Bohumil Galásek: „*Měli jsme nařízené běžet podél řeky Dřevnice, aby nás z letadla nebylo vidět.*“ Když celý udýchaný přiběhl domů, musel se schovat do krytu, který stál za jejich domem. Vměstnalo se do něj kolem stovky obyvatel: „*Byli tam lidé z okolních tří ulic. Kryt byl zapuštěný v zemi, nad ním došková stříška, po stranách vyvedené větrací otvory a uvnitř lavičky ze dřeva. Jinak nic. Schovávali jsme se tam, aby na nás při náletu případně nespadol dům,*“ líčí Galásek. Najednou uslyšel hučení letadel, které stále sílilo. „*Věděli jsme, že letí na Němce. Ten hukot byl nenapodobitelný, rozeznal bych ho dodnes.*“ Dlouho se ale nic nedělo. Až najednou hukot zesílil, jak letadla klesala níž - a v tom se ozvaly obrovské rány a detonace: „*Tatínek měl za úkol hlídat dveře od krytu. Nemohl je udržet, úplně se otráasaly.*“

Po bombardování, které trvalo od 12:35 do 12:38, nesnesitelný hluk letadel ustal a lidé se z krytu odvážili vyjít ven. Nad centrem Zlína spatřili obrovská mračna kouře. „*Všem bylo jasné, že hoří Baťovy závody,*“ popisuje Galásek. Po městě se rychle šířila fáma, že bombardéry zasáhly plynárnu a všichni proto musí odejít někam na kopec, kam plyn nevystoupá: „*Maminka mě odvedla k nemocnici, odkud sanitky převážely děti na kopec na Přílukách. Do auta nás nacpali, co nejvíc se nás vešlo. Tam jsme čekali až do pozdního odpoledne, kdy si mě zase vyzvedla maminka,*“ popisuje Galásek.

Jeho táta pracoval jako elektrikář a večer musel do práce. Celé město totiž bylo bez proudu, svítilo se jen svíčkami a z baťovského areálu se ozývaly další výbuchy: „*To byly časované bomby, které shodila letadla. Pamatuju*

si, že jsme o tatínka měli hrozný strach. Přišel ale v pořádku domů a přinesl mi dvě střepiny. Škoda, že je už nemám, dnes by to byla cenná památka,“ podotkl Galásek.

Jak vypadalo město po náletu, to už si přesně nevybavuje, přece jen mu bylo pouhých šest let. Jeden detail mu ale utkvěl v paměti: „*Chodili jsme se dívat na Velké kino, které bylo bez jeviště. Spadly na něj dvě bomby. Tamější promítač dokonce celý nálet natočil, ale nahrávka pak skončila v nenávratnu,*“ vysvětlil Galásek. Tehdy ho ještě nenapadlo, jaké nebezpečí jim hrozilo. „*Stačilo, aby bomba spadla na budovu školy. Radši to ani nedomýšlet. Věděli jsme, že je válka, jenže okolnosti náletu mi začaly docházet až později,*“ dodává Galásek.

Bombardování Zlína spojeneckou letkou se stalo jednou z nejkrvavějších událostí na území města během druhé světové války. Vedle hmotných škod bombardování způsobilo i ztráty na životech mezi obyvateli čtvrti Letná. Tam zahynulo zřejmě 24 lidí. Z toho jedno dítě a šest žen. Dalších patnáct lidí bylo zraněno. Řada jich zůstala bez přístřeší.

V Hodoníně byly ztráty na životech daleko větší. Tam Spojenci zaútočili na nádraží a více bomb tam dopadlo do obytných čtvrtí. Celkem tam přišlo o život neuvěřitelných 179 lidí.

Krnov (12. prosince 1944)

Zatímco v první části války bylo nebe nad Krnovem klidné, ke konci války se Krnovu nálety nevyhnuly. 12. prosince 1944 se nad Krnovem objevila menší skupina amerických bombardérů patnácté americké letecké armády. Tento zásah se konal v rámci mise Lone Wolf. Podílelo se na něm 89 létajících pevností B-17 a letadel Liberator. Dopoledne od 10:32 do 11:14 padaly bomby na krnovské hlavní nádraží. Nejvíce byla poškozená kruhová výtopna vpravo za železnou lávkou pro pěší do Kostelce. V Krnově byly mimo jiné zničené tři domy a poškozeno ještě dalších 33. 11 osob zemřelo, 8 bylo raněno a 3 byly nezvěstné. Krnov se stal také cílem náletu 26. prosince. Šlo o menší rozsah bombardování. Byly poškozené tři budovy, zahynuli 2 lidé a 6 bylo raněných.

Ústí nad Labem, Chomutov a Plzeň (16. prosince 1944)

Obyvatelé Ústí nad Labem zažili 16. prosince 1944 první skutečné bombardování. Severočeské město se stalo jen náhradním cílem pro část amerických letounů, které nezvládly odhodit pumy na rafinérii v Záluží u Mostu. Podle dobových záznamů dopadlo na Ústí nad Labem 227 bomb, které zničily deset domů v Krásném Březně a na Střekově.

Ve stejný den jako Ústí nad Labem, se spojenecké bombardéry startující z Itálie objevily také nad dalšími městy na severu a západě Čech. Kromě už tradičního cíle, kterým byla strategicky důležitá rafinerie v Záluží, směřovaly nálety na nedaleký Chomutov, který zasypaly tři stovky pum.

Dalším cílem bombardování byla Plzeň, která byla důležitým cílem kvůli svému zbrojnímu průmyslu. Škodovy závody nálet ze 16. prosince poškodil jen lehce. Byla poničená Elektrotechnická továrna v Doudlevcích a střelnice v Bolevci. 25 pum, shozených po 13:00 ve městě ale zabily 20 lidí.

Olomouc (17. prosince 1944)

Psala se neděle 17. prosince 1944. Právě na tento den naplánovalo velení americké patnácté letecké armády sídlící v italském Bari nálet na tři důležité rafinerie v jižním Polsku, dodávající benzin německé armádě, a další strategické cíle. Do vzduchu k náletu vzlétlo přes pět stovek bombardérů. 191 strojů B-17 Létařících pevností a 336 letounů B-24 Liberator.

„Bylo tehdy pod mrakem, takže ze země nešlo nic vidět, jen občas padající kusy letadel,“ vzpomínal na podmínky svědek události Jaroslav Schön z Přerova. Po 11. hodině dopoledne nastala obrovská letecká rež nad Hanou. K prvnímu střetu mezi Němci a Američany došlo zhruba deset minut před polednem a krátce nato začaly na zem dopadat první bombardéry nebo jejich trosky.

„Němečtí stíhači odhodili prázdné přídavné nádrže a zaútočili s mimořádnou agresivitou“, jak hovoří americké hlášení o akci. Pak začali Němci bombardéry doslova masakrovat ve velkém. Některým pilotům se v této akci podařilo sestřelit i dva Liberatory. Jako první skončil deset minut před polednem u Troubek na Přerovsku let Liberatoru velitele Thomase Westa, který při útoku stíhačů začal hořet a přišel o část křídla. Dostal se do vývrtky a poté ještě ve vzduchu vybuchl, což posádku vymrštilo ven. Z deseti mužů se ale čtyřem kupodivu podařilo zachránit. Další stroj dopadl u Kozlova na Olomoucku. Čtvrtý Liberator havaroval přímo v Olomouci, a to na ústřední hřbitov ve čtvrti Neředín.

A tím výčet v regionu stále nekončil. Let pátého amerického bombardéru skončil u Václavova na Šumpersku, šestého o kus dál u Libiny. Poslední z Liberatorů sestřelených na území dnešního Olomouckého kraje pak dopadl u Rokytnice na Přerovsku. Když urputný boj skončil, nikdo ještě netušil, že šlo o vůbec největší měření sil mezi americkým a německým letectvem nad naším územím.

Brno (19. prosince 1944)

Jednalo se o v pořadí třetí americký nálet na město Brno. 19. prosince kolem poledne padlo na střed Brna devět pum. Přestože újmy na majetku byly minimální, znamenalo těchto pár bomb epilog amerického bombardování Brna. Nicméně obyvatelé protektorátu se cítili zrazení. Zhoubu najednou nehrozila jen od německých okupantů, ale i od vojáků, které národ považoval za osvoboditele.

Plzeň (20. prosince 1944)

Čtyři dny před Štědrým dnem roku 1944 se americkým pilotům podařilo to, o co se jejich britští kolegové z RAF marně pokoušeli tři roky – zasáhnout výrobní areál Škodových závodů v Plzni. Škodovka, která se za války stala součástí koncernu Reichswerke Hermann Göring, patřila vedle Kruppových závodů v Essenu k největším zbrojovkám Říše, produkovala munici a výzbroj pro německou armádu.

Později také ukáží, že ty takzvaně nevydařené zásahy Škodovky, nebyly s největší pravděpodobností plánované, ale o tom až za chvíli. Americké bombardéry patnácté letecké armády se nad Plzní objevily poprvé v únoru 1944, poté 16. října a 16. prosince. Zasáhnout cíl se jim podařilo 20. prosince 1944. 75 amerických bombardérů shodilo ve 12:22 bomby na škodovác-kou dělovku, halu na soustružení nábojů a mechanické dílny. V areálu poté vypuklo několik požárů. Způsobené škody vedly pouze ke snížení výroby. Obnovená v plném rozsahu byla záhy.

Jednalo se do té doby o nejtragičtější nálet na Plzeň, při kterém zahynulo 130 lidí a téměř 240 osob bylo zraněno. Bomby totiž zasáhly i centrum města včetně lázní. Americké bomby poškodily 20. prosince také budovu někdejšího policejního ředitelství, sídlo gestapa, bývalou školu U Hamburku, dnes sídlo soudu, a také hotel Continental.

Josef Veltruský, který ve Škodovce pracoval jako totálně nasazený, tušil, že tímto náletem snaha spojenců zlikvidovat škodovku nekončí. Už dříve byl svědkem několika náletů v okolí Plzně. V té době se Josefu Veltruskému podařilo získat práci mimo montovnu Škodovky.

„Šéf v té velké montovně se mě ptal, čím jsem vyučený. Když zjistil, že cukrářem, tak se začal vztekat, co mu to tam posílají. No, já se mu nedivím,“ popsal situaci Josef Veltruský po svém vyučení, kdy byl totálně nasazený právě ve Škodovce. Poslali ho proto kopat protiletecký kryt pro zaměstnance Škodovky: *„Ve Skvrňanech za Škodovkou jsem vyvážel zeminu ven z tunelu,“* popisuje Josef Veltruský.

Po prosincovém náletu se Plzeň začala Josefu Veltruskému zdát nebezpečným místem k životu. Ke strachu z bombardování se přidaly neúnosné

podmínky, ve kterých v Plzni žil: „Bydleli jsme v dřevěných barácích, bylo nás hodně na cimře a měli jsme tam zvířátka – štěnice,“ dodává.

Další pamětník, Jaroslav Hrubý ze Starého Plzně na prosincový nálet, při kterém padaly bomby i do centra Plzně, vzpomíná takto: „Kdykoli, ať autem, tramvají nebo pěšky, se ocitám na mostě U Jána, vždy mně tak trošku zatrne – je tam pod ním v korytě řeky Radbuzy nevybuchlá letecká americká bomba. A jak hluboko je asi zarytá? Vzpomínám, jak jsem se po odhoukaném náletu vyšel ze škodovického krytu bývalé školy U Branky a šel očumovat plzeňské gestapo na nábřeží po zásahu pumou – asi menšího kalibru, ale stačila vymést vyraženými okny spoustu lejster na břeh Radbuzy a její hladinu. Co mne však zaujalo, byla v mostě skoro uprostřed od bomby prorážena díra-asi 1 metr široká a žádné jiné stopy po výbuchu – u hodně případů měly bomby časovaný spínač. Směrem od Jána k pivovaru mě zaujal vysoký komín, který měl od bomby vyhryznutý spodek, takže k mému podivení jsem tam ještě s více čumily čekal, zdali se zhroutí,“ vzpomíná Jaroslav Hrubý.

Pardubice a Kolín (28. prosince 1944)

Spojenci podnikli ještě poslední, třetí nálet na pardubickou Fantovku. Bylo to na konci roku, 28. prosince, opět krátce po poledni. Současně s pardubickou byla bombardovaná i rafinérie v Kolíně. Útok provedlo 53 bombardérů, které svrhly na rafinérii 122 tun trhavých bomb.

Pro Fantovku byl tento nálet ničivější než ten srpnový a provoz se v ní už do konce války nepodařilo obnovit. Při tomto zimním náletu zahynulo 7 osob a 16 bylo zraněno, bomby zničily v Pardubicích 8 domů a 128 poškodily.

Současně američtí stíhači zaútočili na letiště v Chrudimi, kde zničili obří dopravní letouny Messerschmitt Me-323 Gigant. Americké bombardování vyvolalo nejen v Pardubicích, ale v celém protektorátu strach a jisté rozčarování.

Kralupy nad Vltavou a Veltrusy (28. prosince 1944)

V roce 1944 byla zahájena bitva o benzin. Německo mělo nedostatek pohonných hmot. Vyrábělo proto syntetický benzin. Ten se vyráběl i u nás, nejvýznamnější rafinerie byla v Záluží u Mostu. Ta se stala společně se Škodovkou v Plzni nejčastějším cílem britského a posléze amerického taktického letectva. Výroba benzinu v kralupské rafinerii byla roku 1943 zastavená jako neefektivní. Objekt byl pečlivě zamaskovaný a po zbytek války udržovaný v provozuschopném stavu.

Poprvé se Američané o zničení Kralupolu pokusili 28. prosince 1944. Tento nálet ale nebyl úspěšný. Kvůli husté mlze američtí piloti město vůbec nenašli. Svrhli proto bomby severně od Kralup do prostoru obcí Mířejovice, Veltrusy, Podhořany a Hled'sebe. Největší škody napáchal tento nálet v městečku Veltrusy, kde přišel o život jeden člověk.

Jaltská konference (4. - 11. února 1945)

Jen několik dní před masivním americkým útokem na Prahu, který byl zcela namířený na civilní cíle, skončila Jaltská konference na Krymu. Přesně 11. února. Na této konferenci si Američané, Britové a Sověti rozdělili sféry vlivu po vítězství nad Německem. Právě na této konferenci bylo definitivně rozhodnuto, že Československo bude spadat do sféry vlivu Sovětského Svazu. Toto dělení, v nadneseném slova smyslu, se podle dalších informací mělo uskutečnit dokonce o několik měsíců dříve, v říjnu 1944 na jednání mezi Winstonem Churchilem a Josefem Stalinem v Moskvě. Tady se ovšem jednalo o rozdělení sfér vlivu na Balkáně.

Vraťme se ale k Jaltě. Tady se spojenci také dohodli, že ve středoevropských státech budou vypsány svobodné volby. Když se ovšem vrátil Eduard Beneš z Británie, nezdá se mi, že by západním zemím vadilo, že u nás žádné demokratické volby ten rok vypsány nebyly. Volby proběhly až 19. června 1946. Navíc nevolili lidé, ale 298 poslanců, a všech 298 hlasů připadlo Benešovi. Protože byl preferovaný západem, nikdo volby nezpochyboval. Ale když by nebyl favorizovaný západem, hned by to byly totalitní manýry.

Považte, všechny hlasy poslanců pro jediného kandidáta, to přece není demokratické. Navíc proti Eduardu Benešovi tehdy nikdo jiný nekandidoval. Kandidoval sám. Je tohle demokratické? Pro západ zřejmě ano. Mimořádně, to se dnes také rádo zapomíná, hlavně mezi pravověrnými demokraty, ale sám Jan Masaryk otevřeně sympatizoval se spojenectvím se Sovětským Svazem.

Šlo o jeho novoroční projev v roce 1945. Jan Masaryk v jeho projevu z londýnského rozhlasu, určenému pro posluchače Protektorátu, dal najevo, že se distancuje od takzvané politiky mostů. Narážel na to, že se Československo mělo stát mostem mezi východem a západem. Jan Masaryk v jeho projevu pronesl otevřeně, že naši sovětsí spojenci i západní spojenci nás jako most nepotřebují, protože most je nejen proto, aby lidi spojoval, ale také, aby se po něm šlapalo.

Spojenci se také 6. února 1945 dohodli na takzvané No Bombing Line. Ta střední Evropu rozdělovala podél spojnice měst polský Štětín, německý Berlín a Drážďany, Brno, rakouskou Vídeň a chorvatský Záhřeb, na západní

operační prostor pro americké a britské bombardéry a na východní oblast určenou pro akce sovětských letounů.

O dva dny později, po konci Jalty, od 13. do 15. února, začalo masivní bombardování německých Drážďan. To jsem podrobněji probíral v mém dokumentu *Psychologie deep state*. Američané a Britové takřka srovnali Drážďany se zemí v době, kdy už věděli, že Německo válku definitivně prohrávalo. Další msta v rámci psychologických bombardování se chystala na Prahu, tři dny po konci Jaltské dohody.

Praha (14. února 1945)

Byla popeleční středa, den pokání. Pro Američany zase svatý Valentýn, den lásky. Nikdo ještě netušil, že toho dne ráno odstartovalo téměř 1 400 bombardérů a 1 000 stíhacích letounů z letecké základny amerického armádního letectva ve Velké Británii. Letadla měla za cíl zasáhnout německé cíle Drážďany, Magdeburg, Chemnitz a Wessel.

Obloha nad Evropou byla ovšem zatažená a 62 bombardérů B-17 se při přeletu nad Nizozemskem odchýlilo od svého kurzu. Nastala prý údajná chyba, ke které se vrátím podrobněji za chvíli. Přesně ve 12:20 se Prahou rozlehl ostrý hvizd sirén. Rutinní zprávu o náletové situaci na gramodesce, vystřídala aktuální informace. A ta byla právem znepokojivá. Americký útok trval pouhých devět minut. Od 12:25 do 12:34. Americké armádní letectvo provedlo nálet nad Prahou.

62 létajících pevností B-17 osmé armádní letecké armády svrhlo na mnoho obydlených oblastí Prahy asi 152 tun bomb. Každé letadlo ve svých útrobách neslo šestnáct 227kilových bomb. Američané použili takzvané kobercové bombardování. Všechna města, která byla vybraná pro kobercové bombardování, byla kompletně zničená. Nerozlišovalo se, zda se jedná o civilní nebo průmyslové oblasti. Kobercové bombardování zasáhlo zejména Nové město pražské, Radlice nebo Smíchov. Ušetřené nezůstaly ani další čtvrtě v celé oblasti na pravém břehu Vltavy, jako Vinohrady, Nusle, Žižkov a Vršovice. Zasažené byly také Vyšehrad, Zlíchov nebo Pankrác.

První americké pumy zaměřily na Smíchov a Radlice, kde rozmetaly hřbitov na Malvazinkách. Nálet pokračoval přes Vltavu na Palackého a Jiráskovo nábřeží. V Resslově ulici shořely čtyři tramvaje a kryt na Karlově náměstí, ve kterém se schovávala stovka matek s dětmi, dostal přímý zásah. Všichni během vteřiny zemřeli. Zničená byla také bývalá jezuitská kolej na Karlově náměstí. Zásah dostala také nemocnice na Karlově náměstí a dětská klinika vedle porodnice U Apolináře. Kostel svatého Ignáce na Karlově náměstí, sousedící s kolejí, poškozený nebyl. Sloužil ke shromažďování ostatků obětí. Kostely byly za tímto účelem využívány kvůli chladu. Je pravděpodobné, že velké otevřené Karlovo náměstí přitahovalo pozornost pilotů ze vzduchu. Zasáhli nemocnici na náměstí a kostel. Kousek odtud zmizela ze světa i ku-

lisárna Národního divadla, kde byly všechny kulisy od jeho založení. Bomby zdevastovaly benediktinské opatství Na Slovanech přezdívané Emauzy a Palackého most u Emauzského kláštera. Ještě 3 dny poté v jeho blízkosti hořel sklad pneumatik. Americký nálet srovnal se zemí část gotické památky založené Karlem IV. a zeď u barokního Faustova domu.

Bombardéry pokračovaly na Vinohrady, kde vymazaly z mapy několik domů včetně velké Vinohradské synagogy, tehdy největšího židovského svatostánku ve Střední Evropě. Na Vinohradech se v ruiny proměnila také Grébova vila. Nálet skončil v pražských Vršovicích. Asi sto domů, národních památek a historických objektů bylo zcela zničených a další dvě stovky byly těžce poškozené. Některé ze známých pražských moderních staveb, například Tančící dům nebo kostel v Emauzích, byly postavené na místech, kde bomby zničily dříve existující budovy.

Všechny oběti amerického útoku byli civilisté a nebyla poškozená ani jedna z městských továren, které mohly být užitečné pro wehrmacht. Bombardování si vyžádalo 701 mrtvých a 1 184 zraněných. Odhaduje se, že 11 000 lidí zůstalo bez domova. Třiadvacet obětí v jednom z domů na Vinohradské třídě bylo nalezeno až v 70. letech. Záchranáři si pod budovou s vyhlášeným uzenářstvím a lahůdkářstvím Maceška zkrátka nevšimli, že pod sutí je ještě jeden zasypaný sklep, ve kterém byli lidé pohřbení zaživa. Silně poškozených bylo neuvěřitelných 2 607 domů.

Pietní akt za oběti se konal o čtyři dny později 18. února 1945 u kostela svaté Ludmily na náměstí Míru: „*Všichni tady v Praze mají smutek v očích i v srdci. V očích máme slzy, když vidíme hroby označené čísly a jmény obětí. Všichni jsme na toto náměstí přinesli bolest a beznaděj. Praha se sešla, aby se v tomto chrámu rozloučila s oběťmi strašlivého útoku z nebe. Útoku, kterému nikdo z nás nerozumí a vůči němuž si můžeme klást jen otázku: Proč?*“ K tomu doplním, protože Jalta. Tu jsem probíral v kapitole předtím.

Cituji z 9. čísla příslušného ročníku časopisu Týden s rozhlasem: „*Na popeleční středu krátce po poledni, naskočil na drahém těle naší matičky měst, široký rudý pruh táhnoucí se prostředkem od jednoho konce k druhému, jako strašná, zlá rána pekelným bičem. To angloameričtí teroristé přeletěli Prahu, a zasyпали ji proudem zápalných a fosforových pum.*“ Mě se hrozně líbí ta formulace o teroristech, která naprosto jasně vystihla povahu a motiv útoku. Američané i Němci jsou naprosto rovnocenní teroristé dodnes. Kdo čtete

moje dokumenty nebo pravidelně posloucháte moje pořady, snad o tom ani nepochybujete.

Podle amerických pilotů šlo prý o důsledek navigační chyby: ve stejné době probíhalo masivní bombardování Drážďan, vzdálených 120 km severozápadně od Prahy. Silný severozápadní vítr na cestě způsobil navigační chybu při „mrtvém tahu“, tedy hrubém matematickém odhadu vzdálenosti, v délce asi 120 km. Letka měla provést obrat nad německým městem Torgau, ale místo toho se otočila nad Freibergem. Jeden z navigátorů se snažil na chybu upozornit, ale jeho rada byla ignorovaná a byl varovaný, aby už neporušoval rádiové ticho. Totiž, aby bombardéry nebyly příliš brzy odhalené, zachovávaly posádky po celou dobu rádiový klid.

Po náletu ostatní navigátoři také uvedli, že zasáhli špatný cíl, ale nebyli schopni nálet zastavit bez porušení protokolu rádiového ticha. Radarové navigační zařízení na letadle prý nefungovalo správně. Hlavní navigátor si proto musel vystačit pouze s hodinkami a mapou. V takových situacích se navigátoři obvykle snažili určit nějaká pozoruhodná místa, jako jsou města, řeky, soutoky řek, frekventované silnice nebo železnice.

Původním orientačním bodem bylo město Zwickau. Kvůli navigační chybě ale bombardéry už dorazily do blízkosti Plzně na západě Čech, která se nacházela nedaleko Zwickau. Jakmile se viditelnost začala zlepšovat, podobně orientované železnice vedly Američany k domněnce, že míří na správný německý cíl Drážďany. Místo toho se ale 62 bombardérů omylem blížilo k Praze.

To všechno způsobilo, že formace dorazila nad předpokládaný „cíl“, o kterém se věřilo, že jsou to Drážďany, v době zahájení bombardování. Prahu většinou zakrývala protrhaná oblačnost, občas se objevil záblesk Vltavy. Navíc Praha a Drážďany vypadaly ze vzduchu podobně. Oběma městy protékaly řeky v oblouku. Spatřili prostě město s řekou tekoucí od jihu k východu, podobnou Labi v Drážďanech, a hustou obytnou zástavbou.

Bombardování bylo provedené jako útok „naslepo“ s využitím radaru. Piloti měli následně zakázáno o útoku naslepo mluvit. Podle dobových svědků se američtí velitelé snažili bombardování utajit, když si uvědomili závažnost omylu. Americký armádní časopis *Stars and Stripes* uvedl, že 398. bombardovací skupina shodila množství malých proužků tenké kovové fólie zva-

ných *chaff* tedy radarové klamné cíle. Ty měly rušit radarové systémy, spolu s letáky. „*Podle mých vzpomínek to byly určitě těžké 500librové letáky,*“ komentoval to později Bill Costanzo, jeden z pilotů. Paradoxem je, že pilot ve vedoucí skupině bombardérů, poručík Andrew Andrako, byl českého původu, který se narodil a vyrostl v Praze. V důsledku bombardování zahynuli také dva členové jeho rodiny. Po válce byly prý Američanům vyúčtovány některé škody, které utrpěly historické budovy.

Pamětník Zdeněk Podraha byl v roce 1945 mladým mužem a milovníkem letadel. Pracoval v pražské továrně Aero, která vyráběla cvičné stroje pro německé piloty. Zdeněk Podraha si vybavuje své vzpomínky. Je si jistý tím, že nebyl zamračený den, jak hlásili američtí piloti, ale slunečné ráno s jasnou oblohou. Jinak by nemohl pozorovat bombardéry letící nad Prahou: „*Velké skupiny letadel letěly nad Vysočany směrem na sever, pravděpodobně na cestě do Drážďan. Několik letadel se od hlavní skupiny oddělilo, otočilo se a tu a tam shodilo nějaké bomby. Nebylo to systematické bombardování. Jiná letěla velmi nízko nad Radlicemi, které byly zničené. O tom jsme tehdy nevěděli, věděli jsme jen to, co jsme viděli na obzoru. Utíkal jsem samozřejmě domů, měl jsem velký strach. Ale Nusle, kde jsme bydleli, byly nedotčené,*“ dodává pamětník Zdeněk Podraha, který pokračuje:

„*Myslím, že to nebyla náhoda, i když to mnozí lidé tvrdí. Letadla, která bombardovala Prahu, nepatřila k hlavní skupině těžkých bombardérů, která pravděpodobně letěla dál na Drážďany. Bylo tam jen několik letadel, která se otočila a letěla z různých směrů. Možná se jen chtěly zbavit některých bomb. Kromě malého nádražního domku nebylo zničeno nic strategicky významného. Bylo to zvláštní, protože ne všechny bombardéry si spletly Prahu s Drážďany. Hlavní jednotka letěla dál a Prahu nebombardovala,*“ končí logickým vysvětlením Zdeněk Podraha.

Jednou z dalších, kteří nálet přežili, byla Dagmar Procházková. Jako devatenáctiletá tehdy pracovala jako účetní ve velkoobchodu na Karlově náměstí. Bomby začaly padat ve chvíli, kdy si ohřívala oběd. Ven z trosk jí pomohl známý. Svůj zážitek popsala následovně: „*Najednou strašnej šrumec. Tma, a něco tam padalo, trosky a podobně. Vím, že jsem se najednou schovala pod stůl a pak do skříně. Všude na ulicích byli mrtví lidé. Půl ulice mrtvých lidí. Podskalská, Faustův dům byl rozbitý úplně. Proti nám byla nemocnice. Bylo to, jako když vezmete nůž a tu nemocnici rozkrojíte. Půl postele trčelo*

ven, půl postele bylo pryč. No hrůza. Všude tekla voda z kanalizací,“ dodává Dagmar Procházková.

Další pamětnice je Ludmila Janoutová, která jako malá holčička byla s rodiči v jejich bytě před náletem. Dírou ve stropěch bylo vidět až ven. Uvnitř byla zborcená celá patra.

Děsivé události ze 14. února 1945 popsal ve svém rukopise student hudby a posléze i lektor Jaroslav Dvořák, který původně pocházel z Českých Budějovic. V době náletu byl zrovna v bytě na pražských Vinohradech u jednoho ze svých žáků a pohled na rozbombardované hlavní město měl, jak se říká z první ruky. Hrůzná podívaná ho zasáhla na ještě dlouhou dobu: *„Mám hodinu na klavír u svého žáka na Vinohradech. Úderem půl jedné se rozezněly sirény v celé Praze. Nepospíchali jsme do krytu, neboť jsme byli pevně přesvědčení, že vše, co bude po zahoukání, bude pouze klid na ulicích hlučné Prahy. Ani jsme si nepomyslili, že by nepřátelská letadla něco na Prahu házela. Netrvalo to ani minutu a okenní tabulky se rozechvěly prvními nárazy vzduchu,*“ popsal první dojmy ve svém deníku Jaroslav Dvořák.

Text napsal Jaroslav Dvořák čtyři dny po bombardování a ve stylu psaní se ještě odrážely jeho bezprostřední emoce. Těžko si jen představit, co musel mladý student s hlubokým vztahem k hlavnímu městu prožívat: *„Nálet trval do čtvrt na dvě odpoledne. Výcházeli jsme z krytu celí rozechvělí. Šel jsem zpět do bytu mého žáka, abych se oblékl a jel domů, ale na schodech mne zastavil můj známý doktor a požádal mne, abych mu šel pomoci do ordinace. Krev – krev, a to česká krev! Srdce přestávalo tlouct, dech ustával, když se měl člověk zdravě uvažující na to dívat. Viděl jsem rány, umírající člověk bez nohou, rukou, člověka nepodobného obrazu božimu. To bylo celých 7 hodin,*“ napsal Jaroslav Dvořák.

Bohužel, v té době ještě mladík pramálo tušil, co se odehrálo s jeho milovanou Prahou: *„Druhý den se mi otevřel jiný obraz. Obraz Prahy, té naší stovžaté Prahy, tak citelně napadené. Nevěděl jsem, jestli sním, nebo bdím. Věřit jsem tomu nechtěl. To že má být ta stovžatá matička Praha? Tato bouračka? Opravdu bouračka! Co nebylo pobořené, to hořelo, co nehořelo, bylo na spadnutí. Nejvíce byly postižené Vinohrady a Nové město. Uplynuly čtyři dny od náletu. Ve stínu věže svaté Ludmily na širokém prostranství se tísnily černé rakve, to rakve obětí, které sešly ze světa touto hanebnou smrtí. Je nás zde mnoho, tisíce a tisíce co jsme se přišli rozloučit s našimi spoluob-*

čany. Smutná je Praha nad níž smutně se rozléhají plačící zvony Svatovítského kostela. V 8 hodin se rozloučily zvony celé Prahy s našimi spoluobčany. Smutný den byl zakončen v půl desáté večer velkým poplachem. Byl to nálet na Drážďany. Taková byla Praha sedmý týden roku 1945. Bylo to 14. února až 18. února 1945,“ uvedl na závěr Jaroslav Dvořák.

Tachov (14. února 1945)

V tentýž den kolem 1 hodiny odpoledne, ale Američané bombardovali také město Tachov v západních Čechách. Ten den poslala Americká letecká armáda 1 293 bombardérů, které nesly na německá města 3 201 tun bomb. Tachov byl určený jako náhradní cíl kvůli špatné viditelnosti nad původním místem náletu. Bombardování poškodilo nebo zcela zničilo na sedmdesát domů. Nálet nepřežilo téměř šest desítek obyvatel. Pozoruhodné je to, že Američané bombardovali Prahu téměř ve stejný čas. To ještě více podporuje hypotézu, že bombardování Prahy nebyl vůbec žádný omyl, když v ten den Američané podnikli na Česko dvě bombardování téměř ve stejném čase.

Plzeň, Rokycany, Zbiroh (15. února 1945)

15. února 1945 angličtí a američtí hloubkoví letci ostřelovali Plzeň a její okolí, včetně Rokycanska a Zbirožska. Deník Nová Doba o akci píše: „*Ne-přátelští letci stříleli nejen na osobní vlaky, ale i na nákladní auta, povozy s koňskou příprěží, na selské chalupy, školy, na obytné domy, a v několika obcích nejsurovějším způsobem ostřelovali na silnicích skupiny dělníků a školních dětí. Kritického 15. února byla jasná viditelnost a hloubkoví letci nalétávali tak nízko, že museli na silnicích, v selských usedlostech, prostě všude vidět každou drobnost čili omyl s jejich strany je naprostou vyloučen.*“

Že by opět msta po Jaltě stejně jako v rámci Prahy? Na to si každý musí odpovědět sám. Myslím, že dobové materiály nám poskytují jasnější vodítka než moderní relativizace a překrucování.

Cheb (14. března 1945)

V ten den došlo k dalšímu bombardování města Cheb. Tentokrát spojecká letadla bombardovala zdejší letecké dílny.

Nové Zámky (14. března 1945)

Dávno po připojení Slovenska ke spojenecké koalici, a těsně před osvobozením Rudou armádou, Američané podnikli další bombardování. Bylo to v pořadí třetí bombardování města Nové Zámky. Americké letectvo svrhlo na město více než 150 tun bomb. Mnohé z nich dopadly uprostřed města a zabily stovky civilistů. Podle dobových dokumentů se mnoho obětí nepodařilo vůbec identifikovat a bylo jich tolik, že se na výrobu rakví musely použít dřevěné plotové desky.

Po třech ničivých náletech byly Nové Zámky téměř srovnané se zemí. Z původních 3 394 domů jich bylo zničeno 2 023. Prakticky všechny historické budovy města padly za obět'. Buď se zřítily přímo během bombardování, nebo byly poškozené natolik, že musely být po válce zbořené. Přibližně 2 000 obyvatel města zahynulo při explozích bomb a v troskách budov. Spolu s vojáky a dalšími civilisty se počet obětí odhaduje až na 4 000.

Kralupy nad Vltavou a Neratovice (22. března 1945)

První ničivý úder na Kralupy přišel 28. prosince 1944. Pak ale přišel druhý, ničivější úder. Tento druhý úder Američané podnikli 22. března 1945. Američané startovali k útoku na bezbranné Kralupy cca v 8:00 ráno z letišť celkem tří základen v Italské Bari. Čtvrt hodiny před polednem se rozezněl městem Kralupy nad Vltavou letecký poplach. O tři čtvrtě hodiny později se nad městem objevily americké bombardéry.

Ten den bylo od 12:30 shozeno v 8 vlnách téměř 300 tun bomb, později ještě dalších 30 tun. Svůj náklad bomb tehdy shodilo za hodinu na město asi 125 letadel. Americký útok trval 72 minut. Cílem masivního útoku bylo kromě rafinerie minerálních olejů i vlakové nádraží, které představovalo důležitý dopravní uzel. Hned první vlna náletů zasáhla v Kralupech plný zásobník ropy a nedalekou lakovnu. V důsledku vzniklého požáru ropy a laku se město zahalilo do hustého černého dýmu a další bombardování proto bylo prováděné prakticky naslepo.

Celkem na město dopadlo 1 256 tříštivých bomb o hmotnosti 316 tun. Lidé začali utíkat do okolních polí, pro mnohé však bylo už příliš pozdě. Desetina města byla podle některých zdrojů zničena. Nejvíce zasažená byla oblast dnešního sídliště V Zátíší, oblast kolem železničního nádraží a Palackého náměstí. Železniční, silniční i kanalizační sítě byly zničeny, stejně tak elektrické a telefonní vedení. V krytu u nádraží, který dostal přímý zásah, zahynulo naráz 45 lidí. Hodně bomb dopadlo také na kralupské fotbalové hřiště. Výbuchy je celé doslova přeoraly. Jeho správce byl později nalezený mrtvý v jednom z kráterů. Několik bomb dopadlo až do Lobče a Lobečku. Jen kostel se svou tichou věží zůstal trčet mezi troskami nedotčený, popsal obraz zkázy básník Jaroslav Seifert, který bombardování Kralup věnoval cyklus šesti básní.

Americké bomby zcela zničily 117 obytných domů a poškodily celkem 995 domů. V Kralupech a okolí zahynulo 245 českých obyvatel. Město se stalo svědkem mnoha lidských tragédií. Přímý zásah bomby usmrtil například v jediné vteřině tři generace rodiny Váchů, prarodiče, rodiče a pět dětí. V jednom z domů zahynula podle informací z městského archívu také celá

rodina advokáta Hrnčíře, přežil jen kohout. Tělo jedné mrtvé ženy bylo nalezené až za komínem polorozbořeného domu, kam je vymrštila síla exploze.

Mrtví byli odnášeni na podlahu kostela Nanebevzetí Panny Marie a svatého Václava na kralupském náměstí a raněné odvážely sanitní vozy do nemocnic v Kladně, v Praze, ve Slaném a Mělníku. Bylo jich přes pět set. Na pomoc hořícímu městu bylo povoláno 36 požárních sborů a 300 záchranářů. Součástí děsivé události však byly i příběhy lidí, kteří měli v onen osudný den štěstí na své straně. Například statek rodiny Karbanů dostal zásah, celá rodina se ale stačila ještě před dopadem bomby uklidit do sklepa a nálet přežila. Všechny její členy později vyhrabal kočí Bugajev.

Jedna z bomb si našla i dům pana Kubrichta. Ten však měl už dřív šťastný nápad, že nechal pevnými trámy vyztužit strop sklepního krytu. Díky tomu kryt vydržel a všichni členové Kubrichtovy rodiny byli rovněž po náletu vyhrabaní z trosk domů živí. Kubricht bohužel představoval v tomto směru ve městě světlou výjimku, většina obyvatel zahynula právě proto, že sklepy jejich domů nebyly proti bombám dostatečně odolné. Jediné kryty, které byly dost pevné, se nacházely v masivu Hostibejku. Ty však byly příliš daleko od centra města, a tedy nedostupné pro většinu obyvatel.

Americké bombardování ale nezasáhlo jen Kralupy. Část amerických letadel shodila svůj náklad na nedaleké Neratovice. Tady našlo smrt 52 lidí. Obecně, nálet na kralupskou rafinérii minerálních olejů byl v podstatě zbytečný. Ta totiž nic neprodukovala, jak jsem zmínil, už od poloviny války. Podstatné je to, že se jednalo o poměrně zbytečný útok.

České Velenice (23. března 1945)

V malém pohraničním městě České Velenice na Třeboňsku bylo koncem války velmi živo. Jelikož se zde křížovaly významné železniční tratě do Vídně, Prahy, Plzně a Lince, bylo především zdejší nádraží stále plné vojáků, zajatců i uprchlíků. Navíc ve městě fungovaly velké železniční opravy, které zaměstnávaly stovky dělníků.

První bombardéry se nad Velenicemi objevily 22. března. Nejničivější nálet ale začal o den později 23. března, krátce před polednem. Během necelých dvaceti minut celkem 138 letounů B-24 Liberator pětapadesáté bombardovací peruti amerického letectva z jihoitalské základny shodilo na město kolem 2 600 pum různé hmotnosti od 50 do 500 kg. Byly zcela zničeny železniční dílny i vlastní seřadovací nádraží a zasaženo bylo i téměř 200 domů souměstí České Velenice – Gmünd. Cílem bylo také letiště v Plané. Následky byly tragické. Vedle vojáků a zajatců, zahynulo 150 místních obyvatel.

České Budějovice (23.-24. března 1945)

Dnes by jen málokdo při návštěvě Českých Budějovic tušil, že toto město sužovaly nálety a bombardování americké armády, které stály stovky lidských životů. V tentýž den, v pátek 23. března 1945, při návratu z náletu na cíle v okolí saských Drážďan, zamířilo několik létajících pevností B-17 k náhradnímu cíli, českobudějovickému nádraží. Útok 15. americké letecké armády začal ve 13:30 z výšky 6 500 m nad zemí. Na jižní část nádraží dopadlo celkem 72 pum o celkové hmotnosti 18 tun. Přímý zásah dostaly výtopny, skladiště, nákladní rampy a dva mosty. Zahynulo zhruba 50 osob, převážně železničářů.

Největší katastrofu přinesl letecký útok v sobotu 24. března. Den předtím už utíkaly stovky Budějovičanů za město a k příbuzným na venkov. Následující den nálet spojenců pokračoval. Byl mnohem zhoubnější. 90 amerických strojů B-24 shodilo na České Budějovice celkem 3 238 pum o hmotnosti 161,9 tuny. Aby pumy zasáhly svůj cíl, tedy nádražní budovu, museli piloti americké letecké armády pumy shazovat už v Litvínovicích. Americké bomby zasáhly kromě nádraží i obytné domy, zejména v Pětidomí a Suchém Vrbném. Letecké bomby spadly i na divadlo, justiční palác, Lannovu třídu a Havlíčkovu kolonii.

Po amerických náletech v březnu 1945 zůstalo v Českých Budějovicích mnoho zmařených životů a zničených domů. Nálet si vyžádal více než 300 obětí. Další lidé pak umírali na následky vážných zranění v následujících dnech. Vznikly obrovské materiální škody. Celkem bylo zničeno 185 obytných domů.

Jedním z pamětníků Budějovického útoku je Jiří Jakeš. Bylo mu devatenáct, bydlel s rodinou v Hradební ulici: „*Vzpomínám, že když v sobotu zahoukaly sirény, utekli jsme do sklepa. Maminka si pak vzpomněla, že má v troubě buchty, a ještě se vrátila, aby je vyndala,*“ říká po letech s úsměvem pamětník Jiří Jakeš.

Druhý sobotní útok byl podle svědků strašný: „*Slyšeli jsme detonace, třásky se trámy. Sklepy byly v celém městě, někde se prokopaly a spojily, aby šlo lépe zachraňovat zavalené. V Havlíčkově kolonii v Zeyerově ulici to*

zasypalo rodinu živnostníka Mlsny, matka se třemi dětmi jsou pohřbení na hřbitově v Mladém,“ líčí Jiří Jakeš.

Podle Jakeše mířily svazy bombardérů letící od Rakouska na nádraží. Zničily výtopnu a depo, při bombardování zahynulo mnoho železničářů: *„Moje sestra tam dělala, stačila ale přijet na kole domů. Některá letadla při přeletech kopírovala řeku Vltavu,*“ dodává Jiří Mašek.

Další pamětníci těch pohnutých dob je Anna Wostlová. Jejich dům v Pekárenské ulici stál nedaleko vojenských zásobáren, kde je dnes obchodní středisko IGY. Wostlovi měli s blízcími se nálety strach, že budou terčem útoku: *„V pátek jsem ještě byla v nemocnici. Měla jsem otravu v lýtku, ale tatínek pro mě po prvním náletu dojel, posadil na vozík a jeli jsme i s maminkou přes Hrdějovice až za Hosín. Z Budějovic prchaly zástupy lidí, schovávali se třeba v lese. U Hosína nás napadl hloubkař, skočili jsme do příkopu,*“ říká Anna Wostlová.

Žena vzpomíná nejen na houkání sirén, ale i na stříbrné papírky, které pouštěla spojenecká letadla před náletem. Ve slunci se blýskaly. Město si pořádně prohlédla až po bombardování: *„Bylo pobořené divadlo, justiční palác. Na kole jsem projela Žižkovou ulicí. V místě, kde je dnes budova pozemních staveb, viselo v horním patře ze zdi piano zavěšené za nohu,*“ popisuje zkázu Anna Wostlová.

Do třetice citujme pamětníka budějovického útoku Františka Filipa. 9 let je pro malého chlapce věk, kdy má ještě strach z neznáma, ale zároveň už hledá dobrodružství. Sobotní nálet přestál František Filip na zahradě pod kaštanem v domě v Nové ulici: *„Měli jsme v baráku hospodu. Koncem války se tam scházeli chlapi, co utekli z nasazení v Reichu. Měli zkušenosti s bombardováním. Radili, abychom do sklepa nelezli, že nás to může zasypat. Lepší je zůstat venku pod stromem,*“ vzpomíná František Filip.

Na 24. březen 1945 nikdy nezapomene: *„Den předtím, v pátek, jsme ani do sklepa nešli. V sobotu dopoledne se ozvalo varování sirén a potom přilétly svazy letadel. Startovaly z Itálie, bylo jich strašně moc. Ty lesklé papírky házeli na oklamání zaměřovačů protiletectkých děl. Odhaduji, že přelétávaly město třikrát,*“ říká muž. V té chvíli křečovitě svíral ruku svého otce. Slyšel ohlušující detonace. Od nábřeží u soudu, nádraží, od řeky Malše.

Čtvrtou pamětnicí amerických náletů je Helena Polcarová z Českých Budějovic. „S blížícím se koncem války stále častěji létaly nad Budějovicemi svazy amerických bombardovacích letadel. S tím byly spojené poplachy a ve škole odchody do sklepních krytů. Tam jsme byli namačkaní jeden na druhého, strachy bez sebe, letadla nad námi hřměla, ale naštěstí zatím nebombardovala. Bomby byly určeny pro Rakousko a bombardování Lince bývalo někdy slyšet až do Budějovic. V té době nám také Němci zabírali školy, potřebovali v nich umístit lazarety pro své raněné vojáky. Stěhovali jsme se z jedné školy do druhé a není snad jediné školy v Budějovicích, kterou bych z té doby neznala. Ve třídách nás bývalo i šedesát,“ popisuje Helena Polcarová.

„V únoru 1945 byla bombardovaná Praha, také Plzeň a plzeňská Škodovka. To už se čekalo, kdy dojde i na Budějovice. A nemuseli jsme čekat dlouho. V pátek 23. března 1945 po poledni začaly houkat poplachové sirény. V našem domě nebyl žádný protiletectký úkryt. V ty dny bylo krásné, téměř letní počasí, hráli jsme si na dvorku a pozorovali letadla, ze kterých najednou začalo padat něco, co mi připadalo jako stříbrné proužky. Vzápětí jsme uslyšeli silné detonace a později přiběhl někdo zvenku se zprávou, že bomby spadly na nákladové nádraží. Nálet netrval dlouho, ale byli mrtví a ranění i velké škody. Někdo další přinesl zprávu, že se druhý den čeká nový nálet. V domě nebyl žádný sklep, kde by se dalo ukrýt, jen malinký prostor na chodbě pod šikmým stropem, který tvořily schody do prvního patra. Naši domácí tu měli velkou bednu na zimní uskladnění brambor. Po zprávě o dalším bombardování bednu z tohoto mini prostoru vystěhovali a cihlovou podlahu pokryli slaměnými rohožemi, kterými zakrývali v zimě pařeniště. Víc se udělat nedalo.“

„Další den byla sobota, tenkrát normální pracovní i vyučovací den. Do školy jsme nešli. Krátce před polednem zazněly opět sirény a po chvíli už byl slyšet hukot bombardovacích svazů. My čtyři děti a několik žen z domu jsme se po prvních detonacích vrhly do tohoto mini prostoru, ležely jsme tam na břiše jeden přes druhého, s ústy otevřenými dokořán, poučené, že se tak čelí ohluchnutí z tlakové vlny při výbuších. Dodnes nechápu, jak jsme se do toho malého prostoru mohly vejít, bylo nás jistě aspoň deset. Muži drželi zevnitř chodby vchodové dveře do domu ve snaze zabránit náporu tlakových vln. Náš domek byl zásahu ušetřený.“

„Jedna z posledních bomb, která byla pravděpodobně určená Jižní zastávce, zasáhla dům, ve kterém bydlel náš dědeček se dvěma svobodnými sestrami mé maminky. Bomba proletěla půdou, bytem v prvním patře, který úplně zdemolovala, a skončila v přízemí u dědečka v kuchyni. Dědeček přežil díky tomu, že ve chvíli dopadu byl v pokoji. Měl jen přeražený nos a odřeniny od padajícího zdiva. Po skončení náletu, když nám přišel říci, že přišli o všechno, ale přežili, byla jsem se s rodiči podívat, co dokáže jediná bomba. Ten pohled vidím jako dnes – všechny dveře a okna vyražené, místo dědovy útulné kuchyňky jen změt' zdiva, černých půdních trámů, ohořelé kusy nábytku, všude kusy cihel, hrůza. O několik dní později jsem se dozvěděla, že bombardování nepřežily tři moje kamarádky...“

„Druhý den po náletu začal exodus budějovických obyvatel do okolních lesů, kde všichni chtěli najít úkryt před případným dalším bombardováním. Večer se tyhle průvody vracely zpět a takhle to pokračovalo celý týden,“ končí vyprávění Helena Polcarová.

Cheb (25. března 1945)

Americká letadla už po několikáté napadla 25. března 1945 Cheb a zničila i obytné domy v dnešní Žižkově, Havlíčkově, Riegrově a Palackého ulici. Kobercový nálet zasáhl nádraží, poštu, hotely a ulice města. Poničeno bylo 352 domů. Při náletu bylo zabito 118 lidí, včetně mnoha politických vězňů. Americké bomby zasáhly tábor, ve kterém byli u Chebu koncentrovaní.

Závěr

To je vše k tomuto druhému dílu, a co se dozvíte v díle následujícím? 6 týdnů po prvním bombardování, Američané tentokrát cíleně vybombardovali Prahu ještě jednou, 25. března, a slovenskou Bratislavu hned den poté 26 března. V dubnu ale začalo to pravé americké peklo. Cheb, Mariánské Lázně, Kraslice, Plzeň, Ústí nad Labem a Hněvice, znovu Cheb, Sokolov, Karlovy Vary, dokonce Kladno a Beroun ve stejný den.

Pak zase Plzeň, Ústí nad Labem, Karlovy Vary, znovu Cheb, Klatovy, a pak největší nálet na Plzeň 25. dubna 19445, pár týdnů před koncem války. Podívám se velmi podrobně na plzeňskou Škodovku, na dobové policejní materiály, na pokyny amerických vojsk v Česku, jak si Američané u nás počínali, přičemž jejich působení připomínalo spíše dobývání a okupaci než osvobození. Ve stejný den, co Američané bombardovali Škodovku, vznikla i OSN.

3. díl

Třetí díl pojednává o náletech, které v roce 1944 a 1945 provedla americká armáda na území Československa během druhé světové války. V každé kapitole se popisuje jeden konkrétní nálet a jeho dopady na dané město či oblast. Dokument ukazuje, jak byly americké bomby použité jako prostředek k oslabení nacistického Německa a jaký byl dopad těchto náletů na civilní obyvatelstvo. Zároveň se v některých kapitolách zabývá i politickým kontextem, například konferencí v Jaltě, a naznačuje možné důvody pro provedení náletů na konkrétní místa.

Poslední kapitoly se věnují zvláště Plzni, kde byla zasažena i průmyslová zóna s výrobnou zbrojních továren Škoda a ukazují, jak se město snažilo se zničením vyrovnat a začít znovu. Dokument se také dotýká otázky, zda byly nálety na Československo opravdu nutné a zdali je lze považovat za formu pomsty za jaltskou dohodu a ničení průmyslu spadajícího do sovětské sféry vlivu.

Úvod

Stručně zrekapituluji, čemu jsem se věnoval v předchozí druhé části. Ještě chvíli jsem setrval u 20. listopadu 1944, protože vedle Brna v tento den Američané nesmyslně bombardovali i Zlín. Právě na Baťovy závody a celé město Zlín jsem se podíval podrobněji. Potom jsem přešel na Krnov, Ústí nad Labem, Chomutov, Plzeň, následně jsem se vypravil na Hanou do Olomoucka, a opět do Brna, které Američané bombardovali znovu 19. prosince. Před Štědrým dnem Američané stihli bombardovat ještě znovu Plzeň. Po Vánocích Američané na sklonku roku 1944 bombardovali Pardubice, Kolín, Kralupy nad Vltavou a Veltrusy.

Potom jsem se podrobněji, i když ne tak podrobně jak bych chtěl, podíval na Jaltskou konferenci a prý mylný útok Američanů na Prahu na svatého Valentýna. Tady Američané nezasáhli žádné průmyslové podniky, ale pouze civilní cíle, národní památky a historické objekty. V tentýž den ale Američané bombardovali i Tachov, a hned den na to, 15. února, Plzeň, Rokycansko a Zbiroh. O měsíc později Američané bombardovali Cheb, slovenské Nové Zámky, Kralupy a Neratovice, České Velenice, a hlavně České Budějovice. Ty dokonce několikrát.

Praha (25. března 1945)

Šest týdnů po bombardovacím valentýnském dárku 14. února, se Američané vrátili. Tentokrát už s jasným plánem. Další americký útok se uskutečnil na Květnou neděli 25. března 1945 a zúčastnilo se ho 650 bombardérů B-17 a B-24, které odstartovaly z Itálie s doprovodem stíhaček. Jednalo se o americkou patnáctou expediční operační skupinu, zformovanou ve středomořském válčišti, která operovala z italské základny Foggia. Počasí bylo ideální. Útok proběhl ve dvanácti vlnách po zhruba 50 letounech mezi 11:48 a 13:02.

Během půldruhé hodiny přes poledne dopadlo na Prahu 12 000 tříštivých bomb o průměrné váze 250 kilogramů. Útok byl zaměřený na továrny ČKD na severovýchodě Prahy, především Vysočany a Libeň, a vojenská letiště Kbely, Letňany a Čakovice. Bomby ale dopadly také na Vynoř a další místa. Celkem bylo v Libni a Vysočanech zničeno nebo vážně poškozeno na šedesát továrních objektů. V sutiny se mj. proměnily Českomoravské strojírný, bývalá ČKD, Českomoravská Kolben Daněk, Vysočanská mlékárna, hlavní sklady firmy Julius Meinl, továrna na stroje bratří Prášilů, Ottova chemická továrna, libeňský lihovar, továrna na barvy a laky Tebas, letecká továrna Aero, Parní mlýny Františka Odkolka nebo továrna na celuloidové zboží a další.

Lidé hromadně utíkali buď do krytů, nebo do okolních polí, odkud sledovali hodinu a půl trvající nálet a také požáry. Útok si vyžádal 370 mrtvých a 417 zraněných, 90 zničených budov a 1 360 těžce poškozených. Krutou daň si bombardování vybralo také mezi obyvateli obcí Letňany, Satalice, Kbely a Čakovice, které v roce 1945 ještě ležely za hranicemi Prahy. Tisk v následujících dnech nepřinesl o náletu žádné zprávy, což je možná jeden z důvodů, proč se na tento americký útok postupně zapomínalo a informace o něm se z různých zdrojů liší. Je skutečně otázkou, jaký mělo smysl takové masivní ničení na samotném konci války.

Bratislava (26. března 1945)

Hned následující den po útoku na Prahu, byla dalším cílem Američanů slovenská Bratislava. Takové načasování je velice zajímavé. Nejen že Američané bombardovali Prahu 25. března a Bratislavu 26. března, ale když to porovnáme s Plzní, oba nálety proběhly v době, kdy už bylo nad slunce jasné, že už za pár dní budou obě oblasti osvobozené od Němců. Poslední bombardování Plzně proběhlo 25. dubna, k tomu samozřejmě dojde, a konec války byl 8. května. Tedy 14 dní před koncem války.

Bratislavu Američané bombardovali 26. března, i když museli znát přesné pozice Rudé armády. Ta Slovensko osvobodila 4. dubna 1945, tedy týden po bombardování Bratislavy. 5. dubna 1945 byl vyhlášen Košický vládní program. Americké bomby dopadly na Bratislavu 26. března. Toho pondělí proběhlo poslední americké bombardování Slovenska. Zároveň se jednalo o šesté americké bombardování slovenského hlavního města.

Cílem bombardérů B-24 se stíhacím doprovodem byla seřadovací stanice v okrese Rendez, nyní obec Bratislava-Rača. Při tomto útoku zahynulo 11 Slováků. Při všech útocích amerického letectva na slovenské cíle zahynulo přibližně 7 000 až 8 000 lidí, převážně civilistů. 350 životů si vyžádalo bombardování Nitry Rudou armádou.

Cheb (8. dubna 1945)

Další velký nálet amerických osvoboditelů postihl Cheb 8. dubna 1945. Bylo při něm zničené nejen nádraží, důležitý dopravní uzel, ale v troskách skončila odhadem asi třetina Chebu. Bomby a následný požár zničily na nádraží 1 500 vagonů, nádražní budovy, okolní bloky domů, Akciový pivovar a budovy nad Červeným mostem. Podle odhadů zahynulo 800 lidí.

Mariánské Lázně (15. dubna 1945)

Mariánské Lázně se staly terčem amerického útoku stíhacích bombardérů například 15. dubna, kdy zaútočili Američané na letiště ve Sklářích. Tady zničili hangár a několik letadel, nádraží a poškodili městskou elektrárnu.

Kraslice (15. dubna 1945)

Kraslice se staly terčem náletu amerických hloubkařů v tentýž den - 15. dubna 1945. Ti zasáhli také vlak s transportem vězňů.

Plzeň (17. dubna 1945)

Byla polovina dubna 1945 a lidé v okupovaném Československu už toužebně vyhlíželi svobodu. Místo toho ale umírali. Po britském náletu z 8. dubna odstartovalo z území Velké Británie 16. dubna k dalšímu nočnímu strategickému bombardování 222 těžkých čtyřmotorových Lancasterů a 11 lehkých dvoumotorových Mosquit RAF. Posádky byly z páté skupiny Letecké armády Velké Británie.

Vzdušného prostoru nad Plzní dosáhly britské letouny 17. dubna ve 3:40 od severu. Pro orientaci letci použili lesklé hladiny Boleveckých rybníků. Samotný nálet bombardérů začal ve 4:05 a probíhal přibližně 17 až 20 minut. Britové svrhli 891 tun bomb, a 4 tony zápalných pum na plzeňské nádraží, obytné čtvrti v západní Doubravce a Letné a dělnickou kolonii Cikánka. Jedna z pětisetlibrových bomb zasáhla jeden z krytů a způsobila masakr. Prameny hovoří o tom, že obětí v tomto krytu bylo nejméně 70. Zahynulo neuvěřitelných 621 Plzeňanů.

Ústí nad Labem a Hněvice (17. dubna 1945)

Jak už víme, koncem války bylo Američany několikrát napadeno i Ústí nad Labem. Tak například krátce po poledni, téhož dne jako Plzeň, 17. dubna 1945 před 14:00 přiletělo od jihu několik bombardovacích svazů, a otočilo se nad chemičkou. Jejich cílem bylo zřejmě zničit dopravní tepny. Útok trval 17 minut. Proto bomby dopadaly na ústecké nádraží a pozabíjely mnoho zde pracujících vězňů. Zasáhly i centrum města, zničily i početné obytné domy. Celkový život Ústí nad Labem byl ochromený. Postižené byly městské komunikace. V jižní části města, do Vaňova a Předlic se vůbec nedalo jezdit, pouliční městská dráha byla přerušena. Značně poškozené bylo vodovodní a kanalizační potrubí.

Životy obyvatel ohrožovaly narušené zdi, které hrozily zřícením, a velké množství nevybuchlých bomb o váze 250 a 500 kg, které byly pomalu odklizené vězni z Litoměřic. Hlavní cíl opakovaných náletů, železniční křižovatka, byla sice těžce poškozená, ale nacistům se podařilo obnovit železniční provoz už několik hodin po bombardování. Bylo také poškozeno několik vilek v Labské ulici, bombou byla zasažena rafinerie cukru, seřadovací kolejíště na střekovském nádraží, kotelna Schichtových závodů a několik rodinných domů nad střekovským krematoriem. O život přišlo 21 osob.

Americká osmá letecká armáda toho dne napadla také skladiště pohonných hmot u Hněvic nedaleko Roudnice nad Labem. Den poté, 18. dubna, v 10 hodin dopoledne kroužila nad Ústím průzkumná letadla a fotografovala účinky prvního náletu.

Cheb (17. dubna 1945)

Toho dne vedle Plzně a Ústí nad Labem, Američané bombardovali znovu město Cheb. Zasáhli letiště, leteckou továrnu a zničili 3 hangárové haly a minimálně 26 německých letadel různých typů. Při tomto americkém náletu na Cheb zahynulo 800 lidí.

Sokolov a Karlovy Vary (17. dubna 1945)

Kromě těžkých bombardérů B-17 a B-24 na cíle v kraji útočily také stíhací bombardéry, takzvaní hloubkaři nebo kotláři, případně doprovodné stíhačky. Město Sokolov se stalo čtvrtým terčem spojeneckého náletu stejně jako nedaleké Karlovy Vary, toho děsivého dne 17. dubna 1945. Cílem byl most přes řeku Ohři. Zemřelo na osm desítek osob v Sokolově.

Pak došlo také na Karlovy Vary. 55 letounů B-24 Liberator z druhé americké letecké divize bombardovaly 17. dubna před 15 hodinou karlovarské železniční uzly. Plný zásah obdržela kolej u Staré Role, v prostoru horního nádraží. Protože útok nebyl úspěšný, Američané ho zopakovali za 2 dny. Ale abych nepřeskakoval časovou chronologii. Tedy během tohoto jediného dne Američané bombardovali Cheb, Sokolov, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Plzeň, Kladno a Beroun. Pár týdnů před koncem války. Stálo to vážně za to? Odpovědět si musí každý sám. Pojdme dál.

Kladno (17. dubna 1945)

Pokud se domníváte, že jsem se spletl, když jsem ve výčtu amerického bombardování jmenoval v ten den i Kladno, vězte, že jsem se vážně nespletl. K tragédiím na Kladensku nedocházelo, s výjimkou nehody u kostela sv. Jana ve Vrapicích ze září 1944, kdy americký letoun zasáhl kryt s dělníky Poldiny hutí a zanechal na místě skoro čtyři desítky mrtvých. Větší bombardování přišlo až na konci války. Dodnes nikdo úplně nechápe, proč tehdy američtí osvoboditelé na Kladno zaútočili. Zda chtěli pouze přerušit železniční spojení, nebo měli jiné cíle.

„Od rána do poledne krouží nad Kladnem roj bílých letadel. Letí velmi vysoko a zanechávají za sebou mlhu,“ píše v Kronice města Kladna z let 1938 až 1945 Antonín Hloušek. Jenže tím přelet letadel nad městem 17. dubna 1945 nekončí. Náhle se nad kladenským nádražím Na Výhybce objevují stroje B-24 Liberator a shazují bomby na jedoucí lokomotivu a železniční koleje. Při náletu bombardérů z americké 446 bombardovací skupiny osmé letecké armády byla poškozená lokomotiva, která příslušela ke zdejší výtopně. Několik bomb dopadlo i mezi okolní domky. Dva lidé nálet nepřežili, část domů zásah zničil a poškodil.

Jeden z pamětníků, Jindřich Koudelka, vzpomíná: *„Tehdy už náletům nikdo nevěnoval pozornost, takže pan Srp, který tu měl instalátorskou dílnu, v ní i se sedmnáctiletým synem Zdeňkem a učedníkem dál pracovali. Jeho žena za nimi šla, aby je vyhnala do sklepa. Jen tam přišla, tak to začalo padat. Učedníkovi, kterého náraz hodil pod ponk, ani paní Srpové se nic nestalo, zbytek rodiny zahynul,“* vzpomíná Jindřich Koudelka.

Tehdy devítiletý kluk nebyl sám daleko od smrti. Balvan z rozbitého domu jim prolétl střechou a zůstal viset na stropě koupelny: *„My jsme leželi v obýváku a já tak tlačil nos do podlahy, až jsem ho měl celý odřený. Když bylo po všem, vyšli jsme na zahradu, kde stáli i sousedé. Oni špinaví, my špinaví, tak jsme se sobě navzájem začali smát,“* dodává Jindřich Koudelka.

Dalším pamětníkem amerického bombardování Kladna je František Pošta: *„Bydleli jsme tehdy v Erbenově ulici 1873. Před domem byl železniční násep, vlevo na konci ulice stanice ČSD Kladno-město a vpravo most, kde se křižovala státní ČSD a nučická KND dráha. Zpočátku jsme vždy po zahou-*

kání sirén letěli rychle do sklepa. Později už jen tehdy, když vlak za náspek nechal vagony a lokomotiva se odjela schovat pod most. Hrozil totiž nálet takzvaných kotlářů na vlak. Cestující tehdy vybíhali na pole u trati (dnes tam stojí novější pavilony nemocnice). Říkalo se, že posádky vyhadzují z letadel čokoládu, aby lidé opustili vagony a bylo tak méně obětí. Nikdy jsem tam žádnou čokoládu nenašel. Pouze staniolové pásy pro rušení radarů a nábojnice z leteckých kanonů a kulometů. Jednou, když už svazy přeletěly a stále nebyl odhoukaný konec náletu, šla maminka nahoru nakrmit králíky. Ohromná rána ji přiměla sjet schody do sklepa po zadku. Byla to ale jen velká duralová přídavná nádrž, kterou některé z letadel odhodilo na dlážděný chodník před naším domem,“ dodává František Pošta.

Beroun (17. dubna 1945)

Pokud toho ještě nemáme dost, tak vedle Chebu, Sokolova, Karlových Varů, Ústí nad Labem, Plzně a Kladna bylo v tentýž den 17. dubna bombardované Američany ještě sedmé město, a to Beroun. Zejména jeho železniční stanice tvořící uzel několika tratí. V průběhu války se město a okolí stalo několikrát místem nouzových odhozů bomb z přelétávajících svazů, obvykle směřujících z jihu Itálie nad severočeský Most. Už tyto útoky ukázaly ničivou sílu amerického bombardování, která se ve vsí hrůze představila při cíleném útoku 17. dubna 1945.

Výpisy z místních kronik, popisující průběh a následky bombardování, pořídil Jan Špringl. První bombardéry, zaznamenané nad Berounem 17. dubna, nepatřily americkému letectvu, ale britskému Bombardovacímu velitelství RAF. Jak jsme si uvedli, v noci z 16. na 17. dubna totiž Britové podnikli nálet na plzeňské nádraží a záře značkovacích světlic i exploze bomb pouze vyrušily ze spánku berounské obyvatele. Brzy po probdělé noci, kolem 9. hodiny, se nad nádražím objevili američtí hloubkoví letci. Staniční kronika zmiňuje prostřelení 6 lokomotiv, zásahy na střechách výtopny, skladiště a dopravní budovy. Tento útok, podobně jako ranní útok na Kaznějov, Zbiroh, Zdice nebo Lochovice, můžeme přičíst letcům deváté letecké armády a jejich stíhacím bombardérům P-47 Thunderbolt.

Mnohem vážnější útok měl teprve přijít odpoledne. První české město, Domažlice, americká letadla mívají při ideální viditelnosti a pokračují do středu Čech splnit zadaný úkol. Odpoledne kolem 3. hodiny se nad Berounem otevřely pumovnice těžkých bombardérů. Americkým náletem bylo zasažené zejména nádraží, 32 bomb dopadlo přímo do kolejíště a celkem 174 bomb explodovalo v areálu stanice. Přímý zásah dostal hlavní cíl akce – železniční most přes Berounku, ale bomba nevybuchla.

Zasažené byly ve velkém množství také civilní objekty. Za odlétajícím svazem zůstalo v troskách domů 43 obětí a mnoho zraněných. Rutinní misi vyhodnocuje velitel jako excelentní. Rozptyl zásahů nepřesáhl 600 metrů. Všechny bombardéry se bezpečně vrátily na anglickou základnu Wendling před 6. hodinou večer.

Plzeň (18. dubna 1945)

V době, kdy se Plzeňané vzpamatovávali z děsivého britského náletu předešlé noci, byla Plzeň 18. dubna postižena dalším náletem. Den po tomto krvavém náletu Angličanů, bombardovali Plzeň Američané v čase od 14:12. Cílem 40 amerických bombardérů bylo nádraží ve čtvrti Koterov, ale bomby ze 40 letounů B-17 zasáhly čtvrti Slovany a Petrohrad. Usmrtily 79 lidí, 24 dalších bylo zraněno. Americké bomby zabily také v dělnických čtvrtích Skvrňany a Karlov, které byly téměř zničeny. Fakticky zničeno bylo plzeňské seřaďovací nádraží, telegrafní úřad, Jateční třída a další objekty.

Pamětník Luboš Hruška začátek náletu popsal takto: *„Sledovali jsme to ze střechy školy v Újezdu. Celá Plzeň byla pod námi, viděli jsme ji jako v divadle. Nejdřív tisíce raket, světlo jako ve dne, to byla nádhera. Při tom absolutní ticho. A pak to začalo, strašný rachot.“*

Další svědek denního náletu napsal: *„18. dubna houkali nálet. My jsme utekli z dílen. Běžel jsem přes celý Petrohrad a Slovany domů. Za chvíli odhoukali konec. (...) Před jednou hodinou zahoukali znovu nálet. Asi ve tři čtvrtě na druhou odhoukali. Řekl jsem si, že bych mohl jít ještě do práce. Oblékl jsem se a vyšel jsem před dům. Venku jsem zaslechl hukot letadel. Byly hodně nízko. Přelétly Homolku a letěly na střed Plzně. Když byly těsně nade mnou, vystřelili Němci asi od Radobčic. Tu se od letadel odpojily pumy a začaly padat k zemi. (...) Spadlo více bomb na střed Slovan, ale musely spadnout najednou. (...) Nad celými Slovany se zdvihl sloup prachu.“*

Přes těžké ztráty na majetku se podařilo už v květnu 1945 obnovit některé základní funkce Škodovky, na které později navázal další rozvoj výroby. Další ničivé bombardování proběhlo o týden později, ale nepřerušujeme časovou chronologii.

Ústí nad Labem (19. dubna 1945)

Američané se do Ústí vrátili za dva dny znovu. Nálety na Ústí v úterý 17. dubna a ve čtvrtek 19. dubna provedly americké letecké svazy, které přiletěly nad Ústí od jihu. Tento druhý nálet 19. dubna byl ještě rozsáhlejší. Kolem desáté hodiny dopoledne zaútočily na Ústí svazy těžkých bombardérů v osmi vlnách v celkovém počtu 54 letadel. Nálet trval 25 minut. Tyto nálety způsobily ve městě značné materiální škody. Při nich bylo mimo železničních objektů zničeno 165 domů, těžce poškozeno 65, středně 85, lehce přes 500 objektů. Ústecké předměstí Ostrov bylo zcela vymazané z mapy.

V centru města byla úplně zničená budova městského úřadu ve Velké hradební, budova Ressource na dnešním Lidickém náměstí, těžce byla poškozená městská knihovna na Lidickém náměstí, kina Invalidů a Elysium. Těžce byl poškozený kostel Nanebevzetí Panny Marie, kostel svatého Vojtěcha a evangelický kostel na Sřekově. Americké dubnové nálety si vyžádaly velký počet lidských obětí především z řad civilního obyvatelstva a válečných zajatců. Podle tehdejších zpráv zahynulo asi 1 200 Ústečanů, a několik set jich bylo bez přístřeší. Podle místních matričních úřadů, bylo dvěma nejstarším obětím 87 let, nejmladší obětí bylo měsíční dítě.

Karlovy Vary (19. dubna 1945)

87 amerických bombardérů B-17 se nad Karlovy Vary vrátily po dvou dnech, už 19. dubna. Během sedmi minut na město dopadlo na 170 tun trhavých a 56 tun zápalných bomb. Zničená byla železniční odbočka na Johannegeorgenstadt, horní nádraží, depa a dílny na dolním nádraží. Rybáře a Tuhnice zachvátilo množství požárů, hořely celé řady domů. Kobercové nálety se nevyhnuly lukám u dnešní Moskevské ulice, zasažená byla i plynárna a mnoho budov po celém městě. Vyjma lázeňské oblasti, která byla bomb víceméně ušetřená.

Tuhnice a Rybáře vzplály natolik, že se podařilo zachránit jen několik budov. Po obou dubnových náletech bylo zničeno 171 domů a 21 těžce poškozeno, dalších 158 budov utrpělo střední nebo lehčí škody.

Cheb (20. dubna 1945)

Přestože už 18. dubna 1945 překročila americká vojska u Trojmezí české hranice a do Chebu to měla jen několik desítek kilometrů, o dva dni později, tedy 20. dubna, došlo k bombardování chrámu sv. Mikuláše v Chebu. Podle dobových svědectví po lidech, kteří chtěli lokalizovat vzniklý požár kostela, bylo stříleno z palubních zbraní stíhaček, doprovázejících americké bombardéry.

Klatovy (20. dubna 1945)

Tato událost se symbolicky odehrála jako dárek v den narozenin tehdejšího vůdce Adolfa Hitlera. První nálet proběhl hned ráno 20. dubna 1945 kolem 8. hodiny. Výrazný zvuk dunících motorů Thunderboltů a záhy i střelba z těžkých leteckých kulometů a výbuchy bomb. Tehdy se lidem naskytla podívaná, kterou dlouho neviděli. Na obloze se objevilo hned několik stíhacích letounů. Útok je připisovaný americké deváté letecké armádě z 362. skupiny.

Když se sirény v Klatovech v tento den rozezvučely podruhé, bylo ve směru od Týnce a od Železné Rudy na obloze vidět dva mohutné svazy těžkých bombardovacích strojů, tentokrát americké osmé letecké armády. Celý bombardovací svaz čítal 54 těžkých, čtyřmotorových bombardérů B-24 Liberator. Tyto bombardéry, které ráno odstartovaly z Anglie, byly doprovázené do cílového prostoru Čech stíhačkami s dlouhým doletem. Šlo o P 51 Mustang.

Bomby toho dne dopadaly i na část Klatov a do okolních polí blízkosti vlakové stanice. Klatovské nádraží bylo rozryté téměř stovkou kráterů a přestalo existovat. Tonáž bomb shozená letouny B-24 byla téměř 125 tun výbušnin. Třetí nálet v tento den, osudný pro vlakové nádraží v Klatovech, je zaznamenaný kolem 17. hodiny. Připisovaný je opět americké deváté letecké armádě.

Plzeň (25. dubna 1945)

Ve středu 25. dubna 1945 se na Labi setkaly americké a sovětské jednotky, což byla obrovská událost. Zároveň se ale v ten den uskutečnilo poslední masové a tentokrát skutečně zničující bombardování plzeňské Škodovky. Bylo to skutečně poslední americké bombardování v Evropě.

276 amerických bombardérů svrhlo na Škodovy závody 5 000 tříštivých, fosforových a zápalných bomb. První bomby začaly padat v 10:26 a zasáhly Lochotín a Karlovarskou třídu. Hořící budovy včetně lochotínského statku a Selcových sladoven se staly orientačními body pro další nálety. První pumy, které zasáhly přímo Škodovku spolu s předměstím Skvrňany na březích Vejprnického potoka a přilehlou dělnickou kolonií Karlov, Spojenci shodili o 20 minut později v 10:46.

Američané se při bombardování Plzně zaměřili i na plzeňské nádraží, které je rozsáhlé. Vojenské letiště na Borech bylo dalším cílem náletu. Letiště bylo plné letadel, které nebyly zapojované do vzdušných akcí jen proto, že jim povětšinou chyběl letecký benzín. Na letiště zaútočila 398. a 91. bombardovací skupina přibližně ve stejnou denní dobu, v jaké probíhaly také nálety na Škodovku. Bojovou akcí nad letištěm však znesnadňovalo oblačné počasí. Bomby ale padaly po celé Plzni. Roudná, nebo Kozolupy s barokním zámkem a kaplí svatého Jana Nepomuckého. Konec náletu nastal přibližně v 11:39.

Během 50 minut shodily bombardéry v oblasti Plzně celkem 526 tun trhavých a zápalných pum, což znamenalo 970 tříštivých a 16 tisíc zápalných pum. Při náletu zemřelo šest zaměstnanců Škodových závodů. I přesto si útok v Plzni vyžádal 67 obětí. Celkem bylo během všech 11 útoků na Plzeň zabito 624 Čechů, 453 jich bylo zraněno. Američané zničili 505 budov, seřadovací nádraží a další objekty. Americký generál George Patton, když si prohlížel ruiny Škodovky, prohlásil: „*Dobrá práce, jsem spokojený!*“ Pokud chcete vědět, jak George Patton ve skutečnosti sympatizoval s Nacisty a co o nich prohlásil, přečtěte si konkrétně třetí část mého cyklu *Utajení démoni Nacismu*.

Pamětníkovi Jaroslavu Maškovi bylo v dubnu 1945 17 let a s mámou bydlel v činžáku 50 metrů od železniční trati nedaleko hlavního nádraží: „*Už*

jsem spal, když se rozezněly sirény. My, a ještě dalších asi 40 lidí z domu jsme utekli do sklepa. Slyšel jsem šílený rachot, jak začala pálit protiletadlová děla. Děti a ženy křičely hrůzou,“ vzpomínal Jaroslav Mašek.

To nejhorší ale přišlo vzápětí: *„Ozvalo se svištění padajících bomb a vzápětí výbuchy. Rány se přibližovaly. Každá další byla blíž a blíž. Čekal jsem, kdy spadne sem a roztrhá nás,“* řekl Mašek. To se jen zázrakem nestalo: *„Bomba dopadla těsně vedle nás a pak bylo ticho. Vylezl jsem ven, na ulici ležel vagon z úzkokolejky, která vedla za domem. Poslední puma tam spadla a tlaková vlna vagon přehodila přes náš pětipatrový činžák.“*

Nejsilnějším dojmem z hrůzného náletu bylo pro Jaroslava Maška setkání se smrtí mladé dívky: *„Na nosítkách byla vynášena ze zničeného domu. Zpod deky, kterou byla přikrytá, jí vyklouzla ruka. Ta se houpala sem tam, sem tam... Uvědomil jsem si, že je asi stejně stará jako já a místo ní jsem tam mohl ležet já,“* svěřil se Mašek.

Americká bomba mohla tehdy připravit Plzeň o jejího prvního polistopadového primátora Zdeňka Mračka. Puma shozená z letadla B-17 těsně minula úkryt Zdeňka Mračka. Život mu zachránilo to, že tehdy poslechl svého tátu. Den po náletu na Škodovku šel Mraček se svými rodiči Tylovou ulicí. Chtěli se podívat, jak bombardování přečkal jejich dům: *„Začaly houkat sirény. Nad hlavou nám přelétávaly tři americké bombardéry. Děla spustila palbu a rodiče mě odtáhli do sklepa jednoho z domů,“* vzpomíná Mraček. Ve sklepě bylo okno vedoucí do dvora. Bylo na úrovni země: *„Stál jsem u něj a díval se ven. Tatínek mi řekl, ať jdu okamžitě stranou. Často jsem hned neposlechl, ale teď ano. A to mi zachránilo život. Udělal jsem dva kroky ke zdi a v tu chvíli dopadla dva metry od okna bomba. Dovnitř vletěla obrovská tlaková vlna a spousta sazí, písku a popela. Lidé křičeli hrůzou. Všichni jsme ale přežili,“* dodal Zdeněk Mraček.

Škodovy závody

Na Škodovku zaútočilo celkem pět leteckých formací. Při sérii náletů těchto skupin byl v plzeňské zbrojovce zasažen hlavní cíl, kterým byla elektrárna a dále strojírna, ocelárna, plynárna, lokomotivka, tamní seřaďovací nádraží a dělovka. 29 objektů Škodovky bylo totálně zničeno, 21 těžce poškozeno... nebyl elektrický proud, komunikační a celková infrastruktura byla zničená.

Američané bombardovali Škodovku 14 dní před svým příchodem. Pár dní před koncem války zničili velkou část závodu. Tento nepřátelský akt nesmí být nikdy zapomenut. Plzeň byla i díky Škodovým závodům jedním z nejdůležitějších měst v Československu. Společně s německými koncerny Krupp a Rheinmetall patřila mezi tři nejdůležitější zbrojní továrny, pracující v době války pro Třetí říši.

Před válkou továrnu vlastnila francouzská společnost Schneider Creuzot a americká finanční skupina J&P Morgan, které měly anglickou hypotéční půjčku. Úzkou spolupráci mezi Němci a Američany jsem velmi podrobně probíral ve třech dílech mého cyklu *Utajení démoni Nacismu*, a dalším dokumentu *Jak Američané prali Nacistické zlato*. Tato tichá dohoda probíhala mezi Američany i Němci ohledně Škodových závodů, protože plzeňská zbrojovka byla začleněna do koncernu Hermann-Göring-Werke.

Šlo o dohodu Američanů s Němci o nerušení kartelových dohod. Podíly ze zisku Němci posílali na zvláštní konta. Dokonce syn jednoho z tehdejších spolujatelů Škody Plzeň odjel po konci války do Švédska. Ze Švédska pak odletěl do Ameriky, ze které se už nevrátil. Ještě zajímavější bylo, že jeho otec, jeden ze spolujatelů Škodovky, nebyl po válce postižený v rámci akce E, ve které se trestaly všechny rodiny emigrantů. Tento spolujatel Škodových závodů naopak pokračoval ve své funkci. To je další nepřímý důkaz toho, že se to týkalo stínové spolupráce Američanů a Němců.

A ještě další výskyt J&P Morgan v plzeňské Škodovce v celkem nedávné době. Možná si vzpomínáme na stostránkový spis, který vyšetřovala vrchní komisařka Markéta Dobrá z tehdejší plzeňské expozitury ÚOKFK. Spis se týkal privatizace Škodovky z let 2001 až 2003. Ve zkratce šlo o to, že tehdejší management Škodovky se spojil s lidmi kolem Mostecké Uhelné,

a společně v utajení Škodovku koupili. K lidem, kteří jim k tomu pomohli, doputovali přes sérii účelových finančních operací mnohamilionové provize.

Je to velmi složitý příběh, figuroval tam tehdejší ministr financí Miroslav Kalousek, někdejší šéf ČEZu Martin Roman, a lidé z Appianu respektive Mostecké Uhelné Tomáš Krsek, Jiří Zapletal a Michal Kraus, kterého později nahradil Michal Korecký. České konsolidační agentuře tehdy předsedal v dozorčí radě politik ODS Vlastimil Tlustý, a ředitelem agentury byl pozdější člen ČNB Pavel Řežábek. Tato konsolidační agentura si jako poradce na prodej Škodovky najala, koho jiného, než J&P Morgan. Bylo to na sklonku jara 2002. 19. září 2002 pak J&P Morgan poslal státu výpověď ze smlouvy jako poradce při prodeji Škodovky.

Proč si ze všech poradců pro prodej vybrali zrovna J&P Morgan? Oficiálně tu J&P Morgan nefiguroval jako vlastník akcií, ale jen jako pouhý poradce českého státu při prodeji Škodovky. Ale zase tu nacházíme stopu J&P Morgan. Pokud máte nějaké bližší informace, prosím napište mi na redakční e-mail, který najdete v sekci informace. Nicméně v rámci druhé světové války, to opět posiluje další důkazy o spolupráci Američanů a Nacistů. Všechno jsem to probíral velmi podrobně v mých výše zmíněných dokumentech.

Nikdy nebylo odtajněno účetnictví Škodovky během druhé světové války. Kam odcházely dividendy, na jaká zvláštní konta? Proč? Co se tají? Proč to dodnes nebylo zveřejněné? Po tři předchozí roky byla Škodovka terčem celkem šesti spojeneckých náletů, aniž by došlo k většímu poškození. Logicky ani o to nebyl zájem. Spojenci si mysleli, že po válce Škodovku získají oni, takže si ji přece nebudou ničit. Proč se ale, pouhých 20 dní po vyhlášení Košického vládního programu, 25. dubna 1945, stala plzeňská Škodovka terčem jednoho z posledních spojeneckých náletů? Báli se Američané, že si Sověti odvezou domů účetnictví Škodovky a archivy, ve kterých je skryté tajemství další spolupráce Američanů s Němci?

To si lze snadno, a jen těžko vysvětlit jinak než jako snahu oslabit český poválečný průmysl. Americkému kapitálu šlo především o zničení významného centra naší ekonomiky – Škodových závodů v Plzni a v dané oblasti. Americký velkokapitál, vojáci a zbrojaři, vedení vztekem a nervozitou z toho, že uvedené centrum naší ekonomiky nebudou ovládat, přistoupili ke zničení závodů v Plzni. Tento americký zločin – bombardování Plzně na konci války – neměl už žádný strategický význam z hlediska dokončování

válečné porážky nacistického Německa. Byl to jen cílený nepřátelský zá-
měr proti nové osvobozené Československé republice, proti její vládě a proti
strategické orientaci na Sovětský Svaz v poválečném období.

Američanům šlo o rozbití průmyslové a ekonomické základny ČSR. Ze
123 budov bylo 29 zcela zničeno, 21 velmi těžce poškozeno a 33 poškozeno.
I ostatní budovy vyžadovaly opravy. Strojové zařízení bylo poškozené ze 40
%. Následně začalo rabování cizích patentů a výrobních postupů. Pamatujete
si na můj dokument *Největší krádež německých patentů po 2 světové válce
Američany?* Pokud jste jej nečetli, věře doporučuji, protože v tomto doku-
mentu odhaluji skutečný rozsah operace *Paper Clip*.

Tato operace se minimalizuje na raketové inženýry a vědce, které si Sově-
ti a Američané rozdělili a odvezli z Německa, ovšem ve skutečnosti šlo o na-
proště vyrabování německých patentů a výrobních postupů, které si přisvojili
Američané. Je to velmi zásadní dokument, který vám odhalí nové netušené
souvislosti. A přesně to Američané spustili v Plzni. V části zničené Škodov-
ky pracovaly dva týmy Američanů ze strategické rozvědky. Zajímat je měly
výrobní a technologické plány. Prototypy nových německých zbraní, které
nebyly použité na frontách. Hledaly archiv závodu, ale ten byl zničený při
americkém bombardování. Části archivu a plánů v některých výrobních nám
však přesto Američané ukradli. Náhradní válečný německý archiv nových
zbraní a komponentů se ale Američanům nepodařilo odcizit.

Američané v Německu hromadně transportovali inženýry, techniky
a vědce, které potřebovali k tomu, aby jim mnoho patentů a výrobních po-
stupů rozklíčovali a objasnili. Němci měli na výběr buď tohle nebo válečný
soud. Co myslíte, že si vybrali? A přesně tentýž postup Američané prováděli
i v Plzni. 22. července 1945, po konci války, se skupina Američanů, převle-
čených do uniforem důstojníků československé armády, zmocnila českoslo-
venských odborníků na odstředivé lití dělových hlavních a unesli je do Mni-
chova. Americký loupeživý nájezd ve Škodovce mohl být ještě větší. Naši
vlastenci a nové bezpečnostní orgány ČSR tomu však zabraňovali.

Do té doby neznámý výzkumný pracovník **James H. Bailey** z federální
Air Force Historical Research Agency, která sídlí v americkém státě Ala-
bama přinesl zajímavou informaci. Na jedné konferenci Smithsonian Nati-
onal Air and Space Museum přednesl příspěvek *Proč musela být plzeňská
Škodovka bombardovaná?* Jeho příspěvek bych mohl shrnout asi takto: Mo-

tivem posledního amerického náletu 25. dubna 1945 nebylo zničit podnik stále vyrábějící děla, takzvané stíhače tanků Hetzer, polopásové tahače a munici atd. a zajišťující asi 30 % dodávek pro německou armádu.

Motivem ve skutečnosti bylo zabránit tomu, aby vzniklo technické dokumentační středisko podle dnes už legendárního konceptu *Sávy Medonose!* Z dokumentů, které Bailey v podstatě náhodou objevil, vyplývá, že od nejmenovaného Medonosova kolegy se Američané dozvěděli o principech, na kterých mělo budoucí technické dokumentační středisko fungovat. Informace sice nebyly detailní, ale i tak stačily k tomu, aby se obávali, že díky kvalitní informační podpoře by skomírající německá zbrojní výroba mohla dostat nový impuls, zejména pokud šlo o inovace.

Jinak řečeno, technické dokumentační středisko a vyvíjené takzvané tajné zbraně mohly, podle Američanů, ještě zvrátit výsledek války! Když se k tomu ještě připočte německou propagandou šířená dezinformace o takzvané Alpské pevnosti, v americkém velení zavládlo, řečeno s nadsázkou, zděšení... Osobně myslím, že to mohl být pouze podpůrný prvek, ale primárním záměrem bylo zničit konkurenčního giganta s dvoutřetinovým vlastnictvím J&P Morgana, o kterém Američané věděli, že bude znárodněn, a že se bude řadit do sovětské sféry vlivu díky Jaltské konferenci z 11. února a Košického programu z 5. dubna.

Útok byl proveden 25. dubna. Následovala ještě další událost, která potvrzuje zákeřnost amerického útoku. 4. srpna 1945 přijel na návštěvu Škodových závodů americký velvyslanec *Steinhardt*. Při této návštěvě americký velvyslanec vyplýval dost slov, ale nepodařilo se mu přesvědčit zástupce revoluční závodní rady, že bombardování Škodovky bylo tak velmi nutné. Nakonec americký velvyslanec přiznal, že tady rozhodovaly i nevojenské důvody. A my jsme přesvědčení, že zde rozhodovaly pouze nevojenské důvody.

Policejní hlášení (Plzeň)

Podle dobových materiálů se Američané u nás chovali doslova jako prasata. Ocituji jedno policejní hlášení pod číslem jednacím 400 pres. / 1945, ve kterém bylo uvedeno mj. toto:

„Po obsazení Plzně americkou armádou vznikla řada nesnází, které se postupem času vyvinuly v problémy. Američtí vojáci obsazují samovolně opuštěné byty bez ohledu na jejich zajištění, vnikají do nich i násilím... na otevřených táborech německého vojska v okolí Ejpvovic naskýtá se týž obraz. Zde byly národnímu hospodářství způsobené milionové škody, hlavně na motorových vozidlech, na kterých se přijela vzdát německá armáda, ustupující od Prahy. Američané velkou část vozidel zničili.

U Ejpvovic Američané zničili velké zásoby prádla a potravin. Za starou hrnčírnu v Plzni do obrovské jámy svážela americká nákladní auta velké zásoby potravin, konzerv, nábytku. to polévali benzínem a zapalovali.

V Chebu zničili Američané velké sklady látek, psacích strojů, radiopřijímačů, konzerv a automobilů.

V Kraslicích zničili vojáci USA sklady hudebních nástrojů.

Na zámku Pozorka u Kladrub bylo velké skladiště hlídané československými hlídkami. Američané hrozící zbraněmi naše hlídky vytlačili, skladiště polili benzínem a zapálili.

Z Aše bylo do Mnichova uneseno pět odborníků na výrobu technického porcelánu.

Z tachovského muzea zmizely cenné památky – olejomalby, staré zbraně vykládané stříbrem. S tím vším zmizel také major armády USA Hoover.

Ve Stodu se americké vojenské velitelství zmocnilo násilím 40 vagonů látek, zabavených Němcům, tyto zásoby Američané spálili.

Národní výbor v Chebu 14. května 1945 oznámil, že americké vojenské velitelství nařídilo odvézt 45 vagonů obilí do Německa. “

Tolik citace z dobového policejního hlášení. Obrázek o našich osvoboditelích si můžeme utvořit sami.

Počínání Američanů v Plzni

V této části vycházím z časopisu *Svět kolem nás*, respektive z textů Karla Bartošky a Karla Pichlíka „*Pokus o hospodářskou kolonizaci ČSR*“, vydaných v Praze v roce 1969. Podle Wikipedie je jejich kniha propagandou. Opět, prosím, projděte si můj trojdílný cyklus *Utajení démoni Nacismu*, ale také dokument *Největší krádež německých patentů po 2 světové válce Američany*. Zde jsem bez naprostých pochybností odhalil, jak Američané před i během druhé světové války podporovali Nacisty jak logisticky, materiálně tak i finančně.

Touto optikou je nutné pohlížet na knihu Karla Bartoška a Karla Pichlíka. Zjistíme, že karikatura v této knize – americké vlajky s hákovým křížem – vůbec není žádnou nadsázkou. Cituji z této knihy:

„Ráno 6. května 1945 v 9 hodin vstoupil do Plzně americký vojenský oddíl 16. pancéřové divize pod velením plukovníka *Nobleho*. Údajně měl nařizeno zastavit se na předměstí Plzně, ale prý rozkázal svému oddílu, aby obsadil Plzeň.

Revoluční národní výbor v Plzni zveřejnil 6. května 1945 výzvu *Na pomoc bojující Praze*. Občané Plzně tehdy na výzvu reagovali bleskově. Americké velení bylo z české strany požádáno o zapůjčení automobilů pro přepravu dobrovolníků do Prahy a také o některé zbraně. Velení americké armády nejen že takovou žádost odmítlo, ale odjezd dobrovolníků na pomoc Praze dokonce zakázalo. Ukazovalo se, že zájmy USA jsou jiné než českých občanů – bojovníků proti německým okupantům.

Počínání Američanů v Plzni bylo podivné a vedlo k narůstání pochybností, o co jim vlastně šlo. Po příchodu amerických vojenských jednotek do Plzně zrušilo jejich velení Revoluční národní výbor v Plzni. Občané Plzně údajně velmi tvrdě tento čin kritizovali a neuznali jej. Američané museli nakonec ustoupit, ale jejich počínání se nezměnilo. Povšimněme si některých kroků, které americké vojenské velení v Plzni nařídilo a realizovalo:

Jen americký velitel měl právo určovat strukturu města Plzně.

Ulice musely být vyklizené, obyvatelé mohli do ulic jen v rozsahu dvou hodin během dne.

Bylo zakázané vydávat a rozšiřovat české noviny a české informační letáky.

Američané plzeňským bojovníkům proti německému fašismu zabavili vysílačky, zbraně, fotoaparáty, a dokonce zabavili i zbraně československým důstojníkům a policistům.

Veškerá písemná povolení, žádosti, stížnosti... prostě veškeré písemnosti musely být napsané v českém i anglickém jazyce.

Americké velení neustále opakovalo a kontrolovalo své nařízení, že německým důstojníkům se nesmí nic stát, protože jsou pod americkou kontrolou.

Občané Plzně se mohli vzdalovat z města jen do vzdálenosti šesti kilometrů...

Americké velení zakazovalo činnost Národních výborů jako orgánů nové lidové moci. To omezovalo naši suverenitu a poškozovalo plnění Košického vládního programu, který byl schválený 5. dubna 1945.

Americké pojetí svobody prozrazoval také politický obsah vyhlášky amerického velitelství ve Strakonících ze dne 9 května 1945 číslo jednací 6684:

„Okresní hejtmani budou provádět všechna nařízení amerického vojska a to do té doby, dokud nová česká vláda nebude uznána vládou USA.“

Přitom vláda ČSR byla v Košicích 5. dubna 1945 uznána všemi antifašistickými velmocemi a dalšími zeměmi.

Vznik OSN (25. dubna 1945)

25. duben se do dějin lidstva nezapsal pouze americkým nesmyslným bombardováním Plzně na samotném sklonku války, ale tento den se zapsal i do paměti světové veřejnosti. 25. dubna se totiž na tichomořském pobřeží Ameriky, sešli zástupci 47 států, aby připravili chartu chystané světové organizace, která dostala název **Organizace spojených národů**. Tato světová organizace se má skládat z valného shromáždění, rady bezpečnosti, mezinárodního soudního dvora a hospodářské a sociální rady. 26. června 1945 byla tato charta podepsána.

Strakonice (27. dubna 1945)

Plní to ale nekončilo. O dva dny později Američané bombardovali Strakonice, přestože také s jistotou věděli, že je jen otázkou dní, kdy válka skončí.

Jaroslav Kučera si jako patnáctiletý student gymnázia zapsal do svého deníku nálet na strakonické nádraží:

„27. dubna 1945. Mám dnes svátek. My ale svátek neslavíme. Táta říká, že ho slaví jen katolíci. Šel jsem ráno do školy. Bylo nás tam pár. Nikdo z přespolních nepřišel. Přáli jsme si s Krchem k svátku. Mluvili jsme hlavně, jako ostatně pořád, jen o těch hloubkařích. Někde u Řepice prý zabili lidi z vlaku. Byli jsme dlouho ve třídě, nikdo nešel, až potom přišel Linke a říká: Tak hoši, jděte domů, není škola. Měli jsme hroznou radost, že budeme mít čas koukat na kotláře. Považoval jsem to za dárek k svátku.

Přiběhl jsem domů, naobědval se a šel se koukat na uprchlíky. Přišel jsem k Barvínkovu. Byl tam pan Zemen a pan Mareček. Za chvíli jsme uslyšeli letadla, šli jsme se na ně podívat do pokoje. Byly tři. Ale sranda byla, že jel zrovna dlouhý vlak s flakama. Zastavili se u viaduktu. Ale letadla zas odletěla a vlak pokračoval v jízdě do stanice. U stanice zastavil. Vtom přiletěla celá letka, čtyřikrát po třech letadlech, náhle se jedno letadlo odlepilo, udělalo akrobatický půlobrat a letělo dolů. Zvětšovalo se a řítilo se přímo proti tomu vlaku.

Bylo mně hrozně k smíchu, jak pan Zemen byl bledý strachy a zajel do bytu. Mareček měl taky strach, ale zůstal. Já strach vůbec neměl, byl jsem jenom děsně zvědavý, jak vypadá nálet kotlářů, div jsem z okna nevyletěl. A vlak pokračoval v cestě do stanice.

Byl jsem zklamán, že už nic neuvidím. Když ale vlak dojel do stanice, přiletělo 12 letadel a teď to teprve začalo. Obdivoval jsem Němce, že nemají strach. Dokonce si letadla prohlížejí dalekohledem.

Lidi od zbrojovky a od viaduktu prchali jako šilení. A pak to začalo. Strašná palba z flaků, stříleli jako šilení. Akrobatické výkruty Američanů mezi plameny šrapnelů, blesky... Vytí nalétávajících letadel mě nadchlo, bylo to, jak jsem to vídal v Týdeníku válečných dopisovatelů v bijáku.

Jedno letadlo to asi dostalo, začalo kouřit a mastilo si to přímo proti našemu oknu. Viděl jsem hvězdu americkou na jeho trupu. Pak šel házet pumy.

Mareček na mě řval, abych zavřel okno a sám se schoval pod okenní zídku. Já jsem okno zrovna chtěl zavřít, když tlakem výbuchu se okno samozřejmě přibouchlo a praštilo mě do nosu.

Pozoroval jsem esesácký důstojníky a vojáky, jak sebou práskají o zem a bylo mně to k smíchu. Jeden verkšusák lezl po čtyřech do takového kovového zvonu, jaké tam byly pro tento účel připravené. Potom to ale rázem skončilo. Šel jsem domů. Ve městě byl poprask. Prý sestřelili Němci jednoho Američana a za to prý budou Strakonice srovnané se zemí. Lidi prchali jako blázniví z města a zrovna se spustil takový liják.

Šli jsme s tátou se podívat na tu spoušť na nádraží. Tam to vypadalo děsně. Ležely tam rozbitý dětský kočárky, vozy železniční, dokonce i malý nočníček se tam rozstřílený válel mezi rozebranými kolejnicemi. Spojení na Blatnou bylo přerušené. Mrtvoly už byly odklizeny. Nad hradem na stráni na terase stála spousta lidí, dolů nesměli, tak tam stáli, pokřikovali a dělali si z Němců srandu. Přiběhl pak před ten vlak mladý lajtnant šílený vzteky a řval na ty lidi Alles los! Pak vytáhl pistoli a střelil do vzduchu. Do lidí se asi bál. Stál asi tři kroky od nás. Nám nic neřekl a šel k vlaku.

Doma nám pak máma říkala, že při tom bombardování byla ve sklepě a Milada Novotných měla tak děsný strach, že se nahlas modlila Otčenáš. Dnes už žádný nálet nebyl. “ Tolik z deníku Jaroslava Kučery.

Dalším pamětníkem amerického bombardování Strakonice je Ladislav Václavík:

„Ať lidé říkají cokoliv, pro nás malé kluky byla celá válka jedno velké dobrodružství. Na stráni nad strakonickým nádražím byly výbuchem vyhozené celé střechy vagonů, dole byly rozbombardované hořící vlaky a my, kluci pitomí, jsme lezli dolů a sbírali hilzny od amerických hloubkařů. Ty byly tak průbojné, že byly prostrílené i koleje,“ popisuje.

Ve chvíli, kdy byli dole, kdosi zařval, že se hloubkaři vracejí: *„Lidé utíkali od nádraží směrem ke hřbitovu, který byl při bombardování také zasažený. Celá zadní zídka byla rozbouraná, a i několik hrobů. Na poli za hřbitovem koukalo ze země několik pum. Padli jsme do příkopu a báli jsme se. Vtom se*

začalo střílet z flaku. Nakonec se ukázalo, že šlo o omyl, že se vracelo německé letadlo a ne hloubkaři,“ líčí své zážitky z doby těsně před koncem války.

Že válka brzy skončí bylo tehdy všem jasné. Jen nikdo nevěděl, kdy přesně.

Závěr: Nová válka?

Musíme si závěrem položit zásadní otázku. Proč nechávali Američané válečný průmysl v Kralupech, v Plzni, Praze a jiných městech, v průběhu války téměř nepoškozený? Umožňovali nacistům, aby ho mohli co nejlépe využít k boji proti Sovětskému svazu. Až na konci války bylo v zájmu Američanů, aby nejdůležitější závody v zemích, které spadnou do vlivu Sovětů, byly zničené. Už tenkrát, ještě než dozněla děla na frontách, začali připravovat novou válku. Myslíte, že je to nadsázka? Nebo že přeháním? Posuďte sami.

Americký Národní bezpečnostní archiv odtajnil zatím nejpodrobnější seznam míst, která se v případě jaderného konfliktu měla stát koncem 50. let minulého století terčem atomového bombardování. Na soupisu je i řada měst v bývalém Československu. Z odtajněných údajů vyplývá, že američtí armádní plánovači se v roce 1956 zaměřili na systematickou destrukci městských a průmyslových cílů včetně výslovného zaměření na civilní obyvatelstvo klíčových měst. Odtajněné údaje mají 800 stránek. Mezi místa určená k systematické destrukci jaderným úderem bylo zařazeno 1 200 měst v tehdejší sovětském bloku od východního Německa až po Čínu. Každé z nich má pořadové číslo podle významu.

Jedničkou je samozřejmě označená Moskva se 179 cíli jaderného útoku. V tehdejší Československu byla hlavním terčem Praha s pořadovým číslem 61 a s 69 cíli určenými ke zničení. Další cíle byly v okolí hlavního města v Berouně, Kladně, Kralupech nad Vltavou, Králově Dvoře, Neratovicích, Psárech, Radotíně, Roztokách, Slaném a Štěchovicích. Máme to černé na bílém. Američtí psychopati reálně počítali s možností prásknout na naše území atomovkou, a měli vytipovaných 69 míst pro celé Česko. Po Hirošimě a Nagasaki. Vojenští psychopati z Ameriky toho stále ještě neměli dost. Na území dnešní České republiky se měla stát terčem jaderného úderu pražská letiště ve Kbělicích, Ruzyni a Vodochodech, dále letiště v Bechyni, Brně, Čáslavi, Českých Budějovicích, Dobřanech, Holešově, Milovicích, Mimoně, Pardubicích, Přerově a Žatci.

Na Slovensku to byla letiště v Bratislavě, Košicích, Piešťanech, Sliacích a Trenčíně. Tohle jsou ti naši osvoboditelé? Když jsme byli orientováni jiným směrem než na západ, tak by nás klidně vymlátili atomovkou. Útoky

amerického letectva měly být zasazené s použitím jaderných pum o síle 1,7 až 9 megatun. Americké velení tehdy požadovalo i nálože o síle 60 megatun. Nálož o síle jedné megatuny má sedmdesátinásobnou ničivou sílu ve srovnání s bombou svrženou v roce 1945 na japonskou Hirošimu. Tohle je skutečná svoboda a demokracie v americkém stylu.

